

ELŐFIZETÉS ÁRA:Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyiltérben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

HIRDETÉS DIJJAHivatalos hirdetésekéül:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy diszkrétus vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden négyzög centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetésekéül kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Beszámoló.

A magyar nyelvet és népnevelést Zemplén-vármegyében terjesztő egyesület évi rendes közgyűlését folyó hó 25-én tartotta meg, s ez alkalommal Fejes István ügyvezető elnök a szép számmal megjelent tagokat szívesen üdvözlővén, főbb vonásaiban előadta, hogy az 1896-ik évben az egyesület minő tevékenységet fejtett ki s jelezte egyszersmind azt a munkaprogramot is, melyet a folyó évben megvalósítani törekszik.

Egyesületünk — úgymond az elnök — a múlt évben is, miként fenállása óta mindig, bár zajtalanul munkálkodott s törekedett diadalra juttatni azt a magaszas eszmét, melyért keletkezése pillanatában a magyar nyelv és szellem minél szélesebb körben való terjesztése s a magyar nemzeti kultúra fejlesztése céljából zászlót bontott; zajtalan működése azonban nyom nélkül a lefolyt évben sem maradt, sőt a rendelkezése alatt álló szerény eszközöket tekintve, nyugodt lélekkel mondható, hogy az általa elhíntett jó mag s befektetett anyagi és erkölcsi tőke nemcsak hogy el nem veszett, hanem jó és nemes gyümölcsöt hozott, s gazdagon kamatozott. Gazdagon kamatozott, mert a múlt évi ezredéves országos kiállításon résztvett, szám szerint mintegy 60 hasonló célú egyesület között a magyar nyelvet és közművelődést terjesztő zemplén-vármegyei egyesület volt az, mely kevés anyagi erővel, de annál nagyobb buzgalommal 12 évi működése alatt, a többi testvér-egyesületekhez mérten — amint az egyesületek millenárius emlékkönyveiből világosan látható — aránylag legtöbb eredménytel működött s ezzel bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy tetterőben immár megizmosodott s ez alapon a nemes vármegye hazafiasan érző s gon-

dolkozó fiainak anyagi és erkölcsi támogatására teljesen méltó s azt joggal kérheti is.

Ez elnöki bevezető után alulírott egyesületi titkár az egyesület múlt évi működéséről szóló részletes jelentését a következőkben terjesztette elő: Minthogy a magyar nyelvet és népnevelést terjesztő egyesületünk a jól szervezett kisdévodákban látja letéve a jövőndő magyar nemzeti állam nagy épületeinek alapkövét s ezek sikeres munkásságától reméli és várja a magyar nemzeti egység megeremtetését, s ezektől várja a kisdédek szívében a hazaszeretet tüzének kiolthatatlanul való lángra gyújtását, s ezektől várja az édes esengésű magyar nyelv elterjesztését Kárpátoktól Adriáig: ugyanazért a múlt évben is kiválóan ezek fentartása, segélyezése, fejlesztése s esetleg újabb óvodák szervezése képezték gondoskodásának fő tárgyát s a Zemplén-vármegyében működő 22 óvoda közül — a nagy-mihályi, gálszécsi és sátoralja-ujhelyi óvodákat ide nem számítva, melyek annak idején szintén egyesületünk kezdeményezése s anyagi támogatása folytán jöttek létre — 9 óvodát ma is egyesületünk tart fenn és segélyez. S ezek közül a cz.-hosszmezőt évi 400 ft, a szinnait 530 ft s a sztrópokait 400 ftal csaknem egészben egyesületünk tartotta fenn; a kelecsenyi fentartásához pedig évi 230 ft, a nagy-ruszkaihoz 380 ft, a nagy-toronyaihoz 340 ft, a parnóihoz 270 ft, a tőke-terebeséhez 180 ft, s végre a varannai óvoda fentartásához 500 ft évi összeggel járult, s ezekért fentartói díj eimen az országos tanítói nyugdíjalapra, mint máskor, úgy ez öven is 100 ftot fizetett.

De nem tévesztette szem elől ez egyesület azt sem, hogy az óvodák munkásságának sikere állandóan csak úgy biztosítható, ha a gyermeki szívekben ott elhíntetett jó mag s az ezekből fakadó nemes hajtások a népiskola talajába átültetve, gondos kezekre, hű kertészekre találjanak; ugyanazért a kitünő, különösbbeben pedig a magyar nyelv és szellem terjesztésénél legszebb sikert felmutatott tanítókat az erkölcsi elismerésen kívül részint a boldogemlékü s nagynevű Andrássy Gyula gf. által e célra tett alapítvány évi kamataiból (400 ft), részint pedig saját pénztárából összesen 800 ftot szavazott meg s ezen összegből különböző felekezetekhez tartozó 18 tanítónak egyenként 20—20 ft, 2 kisdévodónó-

nek szintén 20—20 ft, 8 tanítónak pedig 50—50 ftot osztott ki. És hogy a híven teljesített kötelesség ez elismerése buzdító hatását nem tévesztette el, bizonyítja a magyar nyelv elsajátításában a vármegye területén napról-napra s időről-időre észlelhető fokozottabb eredmény.

Hogy a magyar nyelv elsajátítása iránt való kedv még inkább fokoztassék, hogy a már elsajátított ismeret maradandó hatású legyen a vármegye területén levő népiskolák tanulói, különösbbeben pedig azok között, kik a magyar nyelvben szép előhaladást tettek, egyesületünk Dolinay Gyula, gyermek-irodalmunk e kitünő művelőjének tollából a millenárius ünnep alkalmára szerkesztett hazafias irányú, rendkívül hasznos és kiválóan erkölesnemesítő diszkötésű könyvecskében 130 ft értékben osztott szét.

Ezenkívül felhívást intézett a vármegyei azon polgártársakhoz, kiknek idegen hangzásu nevük van, hogy hazánk ezredéves fennállásának emlékére neveiket magyar hangzásuakkal cseréljék fel s ez irányban kérelemmel járult a járási főszolgabírákhoz is, hogy ezen hazafias törekvésében egyesületünket — minden kedvező alkalmat ügyesen s kellő tapintattal felhasználva — támogassák. Szóval egyetlen alkalmat sem szalasztottunk el, mely az egyesületünk által képviselt ügy előbbre vitelére nézve sikerrel biztatótt.

Hogy egyesületünk életműködése minél szélesebb körben ismertté legyen s hazafias irányú törekvése tettekre buzdító példaul szolgáljon, az egyesületi titkár által megíratta 12 éves fennállásáról szóló történetét s azt 1000 példányban kinyomatta a hazai összes kultur egyesületeknek, az egyesületi alapító és a vármegyei törvényhatósági tagoknak 60 kr. értékben megküldötte s ezek ára fejében eddigéül egyesületünk pénztárába 149 ft 40 kr. folyt be.

Ugyanezen emlékkönyv egy díszbe kötött példányát, valamint a nagy-mihályi mintaóvoda esinos kerettel ellátott nagyobb fényképe elküldött az ezredéves országos kiállításhoz s ennek befejeztével pedig mind a két darab kiállított tárgy az országos tanszermuzeom igazgatóságának egyesületünkhöz intézett kérelmére ez intézetnek ajándékozott.

Nem mulasztatom el e helyen megemliteni, hogy ezen hazafias munkák teljesítésében a vármegye közíg. bizottsága is segédkezet nyújtott, amennyiben kiadásaink fedezésére az elmúlt évben is a vármegyei közművelődési

TÁRCA.

Valami az énekművészetről.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Irtá: Burger Pál.

A művészet valami kimondhatatlan új világba ragadja a lelket és valahányszor rajongunk azért ami művészi, felemelkedünk a porból, közelebb érezzük magunkat az eszményi világhoz.

Minden kornak megvan a maga művészete. Bizonyos korban bizonyos művészeti ág fejlődik ez azután az elérhető és képviselőtünkkel felfogható tökélyre emelkedik. Ezt felváltja egy másik és ez így megy idők során véges végtelen, kergetve, hol beletörődve, hol beleumva az elérhetetlenbe, a khaoszba, a természet, a világ és az Isten fogalmába.

Az emberi lélek nyugtalan, az emberiség lelkének legmélyén nyugtalankodik valami kimondhatatlan vágy felfelé törni, eszményi világba emelkedni akármennyi időre is.

Igy fejlődött ki festészet, szobrászat, irodalom, zene, a művészetek szinte felfoghatatlan komplexumát nyújtva.

Mikor a festőművészet fölött a kritika összezsapta a kezét és elszőnykődött azon, hogy az ábrándozó Madonnákat, a esábas Magdolnákat a világ könnyelműségei és dévaj-

ságai hatják át, hogy a keresztény és pogány legenda nagy jelenetei a szalonok kedves bohóságával vegyülnek, a művész már csak csillogó, mulattató és divatos. Midőn a régi kritika pálcát tör a festő művészet fölött, abba az időbe nyulik vissza a zenei művészet kezdete.

Ugyalászik kifáradt az emberiség, azt hitte az élő testek és látható, ösmerhető lelkek minden rejtekébe beletekintett már, a szobrászat, festészet és költészet, mely reprodukálja az organikus és morális alkotásokat és a való világ tárgyainak megfelelő művészetet teremt: mindez kevés volt.

Kifejlődött a zenés művészet. Az igricek, a katolikus egyházi szertartások; nálunk is találjuk nyomait a haladásnak; a kalvini zsoltárdallamok melodikus hajlásai és szelleme, a különféle népdalok mind tanujelei voltak, hogy az emberi lélek nagyon fogékony a zene iránt és hogyha egyszer megszerette, fejleszti a művészetig. A művészeti folytonos módosulás és technikai fejlődés minden zenével szemben érvényesült. A zenei fejlődés, izlés és nevelés mind nagyobb mértéket ölt.

A klasszikus zene nagyon sok megpróbáltatás után megéri. A zene művészetet kifejldők. Mozart, Bethoven gigási szellemeit elhomályosították az olasz ének és az instrumentális virtuozitás cafrangjai; de csak rövid időre. Wagner kínos megpróbáltatások után győzhetett végre, az igaz, hogy ebben is sokat köszönhet II. Lajos bajor királynak, ki megcsalódván két

menyasszonyában, a reális élet durvaságai elől menekült az ideálok világába, a mámorító zene világába.

Kifejlődik a legeszményibb művészet: a zene. Ideális világ ez s ha beleéljük magunkat úgy érezzük, mintha valamely nagy szárny lebbenésével kivezetne bennünket a mi világunkból. A zene összes megnyilatkozásai közt a szinpad az, mely legközvetlenebbül és legkihatóbban képes a nagy tömeg izlését módosítani, sőt képzelődése, érzülete s nemzeti, állami aspirációjára hatni. Nem kérhetünk bayreuthi minta-előadást, hisz szó sem lehet eszményi előadásról; a mai embernek fáradt, napestig tartó elfoglaltsága után szellemi fel-frissülésre van szüksége s közönségünk különben sem áll a zenei műveltség ama fokán, hogy kimerült elmével is élvezhesse a nem könnyen emészthető klasszikus zenét.

A jelen század elejének megrendítő eseményeiben váltakozott az izlés és etikai átalakulás, a művészet és irodalom terén is egymást gyorsan követő izlést és hajlamot inaugurált. Az idegekre lázasabban ható szinpad emóciók, az érzékiségnek hizlógó olasz zenei édes melódiák, a francia ritmikus pikantériák és a németek romantikus érzélgősségei egymást váltották föl. Ilyen talajon fejlődik a jelenkor zenei művészete.

A népszínház deszkáin minden este felhangzik a zene, az onnan szétterjedő dalok, énekek, kuplék, polkák, keringők stb. a legkihatóbb hatást gyakorolják a közönségre s

pótadóból 3360 fót szavazott meg s emellett az általunk képviselt ügy előbb vitele céljából minden alkalommal velünk szívesen közreműködött.

A Nemzeti Kaszinó hazánk ezeréves fennállásának emlékére, a nemzeti fejlődés előmozdítása és a magyar nyelv terjesztése céljaira megszavazott 10,000 forintnyi összegből egyesületünk javára 700 ftos alapítványt tett; kikötve azonban, hogy ezen összeg „Nemzeti Kaszinó alapítványa” címen az egyesület egyéb vagyonától külön kezeltesse s kamatai a magyar nyelv terjesztésére fordíttassanak.

A múlt évben az egyesület egy köz- és 4 választmányi gyűlést tartott s az év végeig összesen beérkezett 195 ügydarabból 111 darab elnöki uton 84 pedig választmányi ülésben intéztetett el.

Az egyesület 1896. évi bevételé volt 10767 ft 15 kr.
Kiadása 4951 ft 39 kr.
Így pénztári készlete maradt 5815 ft 76 kr., mely összeg gyűmölcsözés végett takarékpénztárba helyeztetett.

Ezen egyesületünk egy évi működését dióhéjban előadott jelentésének örvendetes tudomásulvétele után *Fejes István* elnök a gyűlés napirendjére tért át s *Perlsberg Ede* másod-előnöknek kassa-egyházmegyei kanonokká történt kinevezését s ennek kapcsán egyesületünkönél viselt tisztéről való lemondását jelentette be, mit a közgyűlés az előléptetés szempontjából tekintve örvendetes vett tudomásul, másrészből azonban a kitűnő tisztviselő és tagtárs távozása felett sajnálatának adott kifejezést s neki az egyesületünk érdekében kifejtett buzgólkodásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A megüresedett II. elnöki székre a közgyűlés egy akarattal *Katinszky Géza* sátoralja-újhegyi rk. lelkészt választotta meg, kit elnöktársra, *Fejes István* ez alkalomból melegen üdvözölt s egyben kifejezést adott annak, miszerint a volt tanár és kitűnő pedagógus eddigi multja teljes biztosíték arra nézve, hogy azokért az eszmékért való nemes küzdelemben, melynek diadalra juttatásáért egyesületünk zászlót bontott, *Katinszky*, a közbizalom révén most besorozott zászlóvivő, mindig az elsők között leend.

Az újonnan megválasztott II. elnök a közgyűlés kitüntető bizalmát s az elnöktárs igen meleg üdvözlését hasonló melegséggel köszönné meg, kijelentette, hogy a megtisztelő állást örömmel fogadja el, s ez újabb körben is hasonló buzgalommal fogja folytatni a hazafias munkát, melylyel 21 éves tanári pályáján mindenkor teljes odaadással és egyszerűséggel foglalkozott.

Ezután a magyar nyelv tanításában leginkább kitűnt tanítók jutalmazására 300 ft, úgyszintén a népiskolai növendékek között leendő kiosztás végett 100 db. jó könyv megvétele ez évre is megszavaztatván, a közgyűlés berekesztetett.

Beregszászy István,
e. titkár.

A t. vármegye gyűlésterméből.

Vármegyénk érdemes közönsége, mely mindannyiszor, valahányszor közérdekű ügyek kerülnek napirendre, nagy számmal szokott a székváros tanácskozó-termében egybegyülekezni,

vele a zeneizlésre. Az ár ragadja magával még a kiváló részt is. Ha nem is áldásos ez az irány, a népszínház mégis fontos kulturális hivatást teljesít, mert ha nem is szorosán vett művészi elvek irányítják, előrehajtó hatása zenei közéletünkre kétségbe nem vonható.

Megállapodhatnánk a mellett, hogy a jelenkor egyik művészete: a zene; kifejlődésében legszorosabb kapcsolatban van egy másik művészettel, ez az: énekművészet.

A művészeti világ sajátos anyagból van összetéve és épp ezért sajátos bánásmódot igényel. Bámulatos dolgokat lehet a zenével és énekművészettel elérni.

A hanghullámok oly hatalom, mely a hallgatóban, — ha nem is zeneértő — zenei képességeket, az emlékezetet, a képzelet emeltyűit egyszerre mozgalomba hozza és az egész ember megrázkódik tőle, idegei érzékeiben és magatartásában.

De ha maga az ének-virtuozitás, koloratura, trilla, de még hanggyenyelteség, ezüst tisztaság vagy esengés lehet igazán művészi, ennek szűksége van kiegészítésül sok oly tényezőre, melyek nélkül legfényesebb pontjai jóformán fátoly alatt maradnak, amelyeknek valódi hatását csakis a színpadi alakítás, a kifejezés melege alatt érezhetjük igazán. A bensőség az énekművészet legerősebb oldala, épp ennek tüze szenved legtöbbet a merev ének-virtuozitásban. A mi a művészetet alácsúszítja, az az érdelemgyengesége: és ez legigazabban áll az énekművészet szemben. Mert a hatások egyesülése, a teljes és esodálatos harmónia egyensúlyozza

— most a tavaszi rendes közgyűlésen, május hó 25-én és 26-án is igen szép számmal sereglett egybe a tiz járásból S.-A.-Ujhelybe.

A bizottsági tagok mostani élénk érdeklődésének a közgyűlés iránt két oka volt: az egyik, hogy megválaszolja a pályázók sorából azt a tanulóifjút, akit a *Buttler János* gróf alapította helyre a Ludovika-Akadémia honvédtiszt-képző, a f. évi okt. hó 1-étől négy évig tartó tanfolyamára első sorban bemutatni kíván, — a másik oka pedig az volt, hogy a *Tapoly-Ondava* völgyében, *Töke-Terebostól Gálszécs*, *Parnó*, *Varannó*, *Sókut* stb. községek érintésével *Eperjesig* tervezett helyi érdekű vasut érdekében állást foglaljon.

A népes közgyűlést ömeltósága a főispán nyitotta meg, — elnöki székéből tisztelettel üdvözölve a szép számban egybegyülekezett bizottsági tagokat. Beszéde fonalat tovább fűzve azután mély meghatottsággal emlékezett meg ömeltósága arról a tragikus eseményről, mely imádásig szeretett királyasszonyunk nővérének, az alenóni hercegnőnek a lángok közt történt kimulásával királyunk öfelségét és a felséges uralkodó családot érte, — egyszersmind indítványozta ömeltósága, hogy fájdalomban együttérző feliratával kérjen részt magának vármegyénk közönsége is a felséges kir. család mély gyászából. (Ugy történt.)

Ezután a közigazgatás állapotáról szólva elmondotta ömeltósága, hogy panaszok sem a központon, sem a járásokban nem hallatszottak. Sztrapkón és *Varannó* személyesen megvizsgálta a szolgálóbírói hivatalokat; úgy az ügymenetet, mint a pénzkezelést mind a két járásban helyesnek és teljesen rendben lévőnek találta.

A törvényhatósági közutak gondozása azonban a varannai járásban minden kritikán alól áll. A közíg. bizottság evvel az ügygyel már foglalkozott, vizsgálatot rendelt a vármegyei utmester ellen és az alispánt bizta meg a vizsgálattal. Az utmester, aki ügykörében tehetetlennek mutatta be magát, a legjobb esetben nyugalmaztatni fog. — Ugyanakkor tapasztalta a törvényhatósági közuton ömeltósága, hogy a V.-Csemernyétől *Majoróczkái*g terjedő szakasz tűrhető jó voltával kitűnt, amit annak tulajdonit, hogy *Vladár Emil* bizottsági tag a szóban levő utszakos műszaki gondozásának ellenőrzésétől nem sajnálja a fáradságot. Ezt azért említette, ugymond, hogy az egyes utszakosok mentén érdekeltek más bizottsági tagok is fejtsenek ki kellő akciót, akkor aztán a tűrhető eredmény azokon az utakon sem fog kimaradni. Az egyes bizottsági tagok élénk érdeklődésére e tekintetben annyival is inkább szükség van, mert a közuti adminisztráció a jelenben kifejtett törvényes gyakorlat szerint nehézkes. Van egy rakás szabály, de nincs kellő felügyelet s ellenőrzés. Elköltjük a sok pénzt s az eredmény a rozsz ut. Gesztelytől jöve Ujhelyen, *Gerendán* át egész *Sáros-vármegye* határszéleig 178 kilométernyi hosszúságban államosított közutaink kitűnően jó karban vannak. Hogy törvényhatósági közutainkról ugyanezt el nem mondhatjuk: oka az ut-adminisztráció. Ismételten is kérte hát ömeltósága a közutak jókarban tartása iránt érdeklődő bizottsági tagokat, hogy kivált a törv. hatósági utmesterek és az alájuk rendelt utkaparók ellenőrzésének gyakorlásában a közigazgatást, az arra hivatott tisztviselőket és hatóságokat támogatni szíveskedjenek.

közöttük a jellemzetest, a stilt és cselekvényt.

A mi a festőknél a színezés, az az énekesnél, a dálnál a kíséret. A képeken a fény fokain kívül, a fényhangok a szerint, a mint egyik a másik kiegészítője vagy nem, birnak összhangal és diszsonanciával; kívánják vagy kizárják egymást; a narancs, az ibolya, a piros a zöld és valamennyi egyszerűek és keverték s rokonságuk által, a hangjegyek egymásutánjakként, teljes és erős, nyers és durva vagy édes és lágy harmóniát képeznek. A mint tehát szükséges, hogy a festő a színek harmóniájának összeegyeztetése után leönti az egész művet egy meleg lélek subjektivitásával, azonképpen az énekeseknek, ki hanganyagával bravurosan énekel, kell hogy ezen iskolába, ezen hangharmóniába, mely a szerzőnek költői alkotása, belevigye a saját lelkét, beleöntse a hangokba a szívét és egész egyéniségét harmóniába hozva a zeneköltő intencióival csináljon művészi, stilszerűt.

A stil, az összhang ez volna az énekművészet mottója; ha ezzel már felölelhetünk volna mindent. De a zenei költészet oly magasan szárnyaló, annyira behat a végtelen részletig, hogy semmiféle elemzés által sem lehet azt kimeríteni és annál kevésbé lehet a zenei kíséretet, az éneklés játékművészetét tökéletesíteni. Mindenesetre a legérdekesebb modern művészetek közé tartozik, a kritika legerősebben foglalkozik vele és a közönség leginkább és legszívesebben reagál neki.

A kritika nem fejtheti ki az énekművészet valamennyi tényezőjét, számtalanok azok és

A Tokaj-Hegyalja elpusztult szőlőinek új-jaépítése szépen halad előre, de ami ebben az irányban leginkább örvendetes az, hogy igen jó borokra van kilátás. Amde, ugymond, le kell törnünk a borhamisítást (*Helyeslés*) mert a Tokaj-Hegyalja fölvirágzásának ez a „conditio sine qua non”-ja. Kéri e tekintetben is a közönség hathatós közreműködését, annyival is inkább, mert a borhamisítás ellen alkotott törvény a végrehajtásban szinte céltalannak bizonyult. Ha mindnyájan üldözzük a borhamisító lelketlen kufárokat: akkor győzni fogunk.

Megemlékezett még ömeltósága a vármegyei gazdasági egyesületnek közhasznu, ügybuzgó és a vidék népére áldásos tevékenységéről. A felvidéken az állattenyésztés föllendülése az utóbbi évek folyamán szembeötlő. A homonnai szarvasmarha-vásárok — nem kell hozzá jósló tehetőség — híresek lesznek s már is messze földről látogatja azokat a közönség. Kéri ömeltósága a gazdasági közönséget, hogy az egyesületnek igyekezzék segítségére jönni és iparkodjék tevékeny részt venni a gyűléseken.

Egy hazafias kötelességet is teljesített ömeltósága, midőn a hazai gazdasági gépgyártó ipar pártolását a közönség érdeklődésébe és ügyszeretetébe ajánlotta; mert ugymond e tekintetben a statisztikai adatok nagyon lehangolóan szólnak ellenünk. Van a vármegye területén pl. 255 cséplőgép és ebből a mennyiségből csak 4—5 garnitúra magyar, a többi egytől-egyig külföldről érkezett gyártmány. Pedig a m. kir. államvasutak gépgyárából s épp ugy a többi magánosok kezében lévő gépgyárakból kikerült mezőgazdasági gépek és hozzávalók a külföldi hasonló gyártmányokkal minden tekintetben kiállják a versenyt!

Rámutatott ömeltósága a köz-hitelviszonyokra is. Teljesen hitelképes egyének, ugymond, ha kölcsönökért helyi pénztintézetekhez folyamodnak, kénytelenek 9%-os kamatot fizetni. Ismét buzdította ömeltósága magát a hitelkereső közönséget, hogy a kamatláb lejjebb szállítása érdekében indítson élénk társadalmi akciót. (Ez az akció oly formán, hogy a vidéki pénztintézetekkel szemben obligóba jutott adósok kölcsöneiket alacsonyabb kamatlábra nyerendő fővőnekre változtatják át, leginkább pedig fővőrosi pénztintézeteknél — folyamatosan van. Szerk.)

Végezetül megemlíti ömeltósága, hogy a németországi gazdáknak egy illusztris társasága e napokban ellátogat vármegyénk területére is, ahol őket a hagyományos magyar vendégszeretet fogadja, — magát egész tisztelettel a közönség szíves baráti vonalmába ajánlotta, egyszersmind jó termést, bő aratást, sok örömet kívánva, a közgyűlést zajos éljenek közt megnyitotta.

A főispán megnyitójának elhangzása után a törvényhatóság és tisztikar nevében a vármegye főjegyzője ömeltóságát elnöki székén üdvözölve, a közönség változatlan bizalmáról és tiszteletéről biztosítván, szeretetének kifolyásaként zavartalan boldogságot és hosszantartó életet kívánt.

Következett a Ludovika-Akadémiába, az 1897/98. iskolai év kezdetén a *Buttler János* gróf alapította helyre *Zemplén-vármegye* részéről *első sorban* bemutatandó ifjunak megválasztása. Pályázati folyamatot nyújtottak be *Dongó Gy. Géza* vármegyei főszámvevő *Géza* nevű gimnázista-fia részéről, ki jelenleg a s.-pataki

igen mélyek.

Ha tekintetbe vesszük, hogy Shakespeare kifejezi előszóval az emberi természet magasságait és mélységeit, a női jellemek válogatott finomságait, a férfijellemek hajlíthatatlan hevét, a népi erkölcsök kegyetlen nyersségét és a világi életmód szörzálhasogató agyafurtságát és mindezekkel szemben a színésznek csupán alakító és jellemző képességét kell kifejtieni: mily óriási feladat nehezedik az énekművészre ezzel szemben. Sokszor éreznie kell a zene szépségét, anélkül, hogy képes volna azt kifejezni. A zenében hangokkal nyilvánuló vágyakat, örültségeket, őrvongásokat, az elnyelő és tomboló érzelmeket, a kedélyeket, derüt, melyek vakon rejtőznek szívünk mélyében: csak úgy érthetjük, csak akkor érezhetjük, csak akkor esodálhatjuk és gyönyörködhetünk bennük, ha az énekművész, ki mindezeket szívvel átérzeve, lelkét beleöntve, játékvál megmagyarázva, egy művészi egészet alkotva adja át lelkünkbe nekünk.

E képességek pedig a vérben vannak. Mert iskolákban eltanulhatjuk a zenei virtuozitást, de lelket, szívet sem pénzért, sem tanulásal szerezni, vásárolni nem lehet. A hatást amit a lélek intenzívebb melege előidéz az éneklés bravurjaiban: a plasztika, a stil feltétlen fokozza és nélküle el sem érhető. Mig a színésznek hangjának játékvál lehet kifejeznie az érzelmeket, szenvedélyeket, örömet és bánatot, — addig az énekes ugyszólván felosztott matematikai korlátok közé lévő szorítva, mimikával, pantomimikával, taglejtéssel, szemmel kénytelen

Folytatás az I. mellékleten.

I. Melléklet a „Zemplén“ 22. számához.

ev. ref. főiskola V. osztályának növendéke, — és pályázott Székely Károly tokaji lakos köz- és váltó ügyvéd Károly nevű fiával, aki most a s.-a.-ujhelyi rk. főgimnázium IV. osztályába jár. A két ifju részéről bemutatott iskolai bizonyítványok felolvasása után és a Székely-párt kérelmére elnöklő főispán a szavazást elrendelvény: Dongó Gézára beadott 141 szavazat, Székely Károlyra 46 szavazat és így a m. kir. honvédségi Ludovika-akadémiába első helyen bemutatandóul megválasztott az előbb említett tanulóifju kilencvenöt szótöbbséggel.

Viczmány Ödön biz. tag a tárgysorozat-hoz szólván, kérte, hogy a tőke-terebes—gál-szécs—kapi (eperjesi) helyi érdekű transzverzális vasut ügyében Zay Imre gróf és Eberwein Bapt. János engedményesek részéről benyújtott folyamodás 350,000 ft értékű törzsrészvény vétele iránt, soronkívül tárgyalassék.

Az indítvány elfogadása után olvastatott az állandó választmány határozati javaslata, melyben az foglaltatott, hogy a szóban levő helyi-érdekű vasut építési ügyének biztosítása céljából a vármegye közönsége ajánljon meg 60,000 főt ugyanoly értékű törzsrészvények ellenében, és pedig olyformán, hogy a megajánlott 60,000 ft öt év folyására elosztva, 12,000 ftos részletekben a közüti pénztár évi megtakarításaiból annak az engedélyes-csoportnak fizetessék ki, a melyik a helyi érdekű vasut építését tényleg megkezdi. (Helyeslés — ellentmondások.)

Viczmány Ödön bizottsági tag az állandó választmány javaslat ellen, — Spillenberg József bizotts. tag a javaslat mellett szólván: elnöklő főispán a kérdést névszerint történő szavazás alá bocsátotta; minék eredményeképpen igen-nel szavaztak 96-an nem-mel: 16-an és így 80 szótöbbséggel az állandó-választmány felfogása lett az irányadó. Viczmány Ödön biz. tag tisztelettel felebbezést jelentett be. — A közérdekű határozat meghirdetettik és 30 nap elmúltával a felebbezés kíséretében kormányhatósági elbírálás alá fog fölterjesztetni. Az alispánt már most feljogosította a közgyűlés, hogy a határozat jogerőre emelkedése esetén szükséges intézkedéseket teljesítse.

A vármegyei közokmányra ügyelő választmányban megüresedett tagságra Staut József biz. tagot közfelkiáltással megválasztották.

A körösvosok folyamodását, hogy törzsfizetések és mellékjárások az 1898. jan. 1-től kezdve a vármegye házipénztárából fizetessék ki és pedig havonként előleges részletekben, az állandó választmány ajánlatára a Közgyűlés is pártfogásba vette és utasította a vármegyei szabályrendeleteket készítő bizottságát, hogy a vonatkozó szab. rend-et megfelelő értelembe helyesbítvén tárgyalásra a legközelebb tartandó rendes, vagy esetleg rendkívüli közgyűlés elé terjeszse.

A vármegyei gazdasági egyesület elnökségének kérelmére és az áll. vál. javaslatára elhatározatott, hogy a vármegyei állatorvosok száma a törvényhatóság területén hárommal szaporíttassék. Felsőbb jóváhagyás leérkezése és az ezt követő kinevezés esetén ezek az új állatorvosok II. osztályúak lesznek Tőke-Terebes, S.-A.-Ujhely és S.-Patak székhellyel.

Lehoczky Endre biz. tag felszólalásában Szinnára, — Füzesséry Ödön főszolgabíró Tokaj számára kérték egy-egy új állatorvosi állomás rendszeresítését. — Főispán ömeltősága szintén szót emelt Szinna érdekében, de Tokajt is pár-

a különben is nehezebben érthető érzelmeket kifejezni. És mennyire kell küzdenie a határral, hogy ne legyen nevétséges. Neki nem lehet vadászni a hatást, neki nem lehet azt előkészíteni, az ő keze meg van kötve. Szóval oly feladattal áll szemben, egy oly irracionális elemmel, mely észszel nehezen érhető fel, csak az érzésben közvetlenül élvezhető. Azért az igazi énekművészen nemcsak énekest kell látnunk, hanem csodálni a mély lélektani belátást, melylyel a szenvedélyt, indulatot, levonva zenéi hangokból, kifejezi művészi színjátékkal. Érezzük a kottára írott hangokból a saját lelkét, szívét, ebből érezzük az indulatot keletkezni s lassankint elütni. Itt nem lehet szó oly tetőpontról, hová az előadás felemelni képes, — kell, hogy ezen előadás művészetét a szenvedély jellemezze, mely áthassa az előadó egész valóját. Az énekművésznél nem csupán a mesterség tökéletessége a megragadó, hanem a varázsló egyéniség. Kell, hogy a megindulása, kétségbeesése, öröme, melyet hanggal kifejez, a szívből jöjjön, mint egy-egy reveláció.

Mert mennyire nem tagadhatja meg saját énjét az énekművész, kiténik a két végletből. Ha az olasz és angol énekes közti ellentétet figyeljük, lehetetlen nem éreznünk, hogy míg amaz a tűz, a hev, mely perzsel és derűjével vakít, ez a szelidség és nyugalom, mely békít és nyugasztal. Amannak pezsgő, ideges vérmérséke átvillanyozza egész művészetét, játéka heves, olasz játék, énekében csodás ére és zengzetesség, — ez olyan, mint az éjszakai mese tündéré,

tolta. — Dókus Gyula vm. főjegyző a főispán ömeltőságát kérte, hogy amennyiben az állatorvosi intézmény államosítása küszöbön áll, kegyeskedjék oda hatni, hogy a vármegye anyagi erejéből ez időszert nem teljesíthető, különben nagyon jogos és teljes méltánylást érdemlő ügyben Szinna és Tokaj érdekében legyen közbenjáró a földmívelésügyi országos kormányznál, — amit ömeltősága szívesen meg is ígért, avval a megjegyzéssel, hogy Szinna és Tokaj igényei már most karoltassanak fel a közgyűlés részéről (Helyeslés) és a lehetőség határain belül, ha t. i. az új orvosi állomások rendszeresítésével járó költségek viselésére, a vármegyei ebadó-alap időközben képessé válik, legalább részben való hozzájárulással, kielégítést is nyerjenek.

Ezek során az első napi közgyűlés a főispán éltetésével véget ért.

(Befejező közlemény a jövő számban.)

Nyilvános köszönet.

Kedves kötelességet teljesítik, midőn mind azoknak az igen tisztelt bizottsági tag uraknak, kik a t. évi május hó 25-én tartott vármegyei közgyűlés alkalmával engemet becses szavazataikkal megajándékoztak s ekként elhatározni méltóztattak, hogy a m. kir. honvédségi Ludovika-akadémiában az 1897/98. tanév kezdetén megüresedő Buttler János gróf alapította helyre a t. vármegye közönsége részéről első sorban Géza a nevű gimnázista fiam mutattassék be: irányomban, nemesak a családapa, de a köztisztviselő irányában is tanúsított nagybecsű kegyességükért hálás szívvel köszönetet mondok.

S.-A.-Ujhely, 1897. máj. hó 29-én.

Dongó Gy. Géza,
várm. főszámvevő.

Vármegyei ügyek.

A földmívelésügyi m. kir. miniszter, mint már lapunk mult számában is említettük, Tarczalon, a vincellérképző intézetben, szőlő- s bors-gazdasági tanfolyamot rendeztet. — A tanfolyam, melyet Kosinszky Viktor igazgató fog vezetni, két időszakból áll; az első, vagyis a szőlészeti, f. hó 20-tól jun. 2-ig, a másik, vagyis a bors-gazdasági rész f. év okt. 11-től 24-ig tart. — Ugy az első, mint a második időszakbeli tanfolyamon Tokaj-Hegyaljáról részt vesz összesen 23 tanít, ezek közül 17-en 60 ftos állami segedelemmel, 6 saját költségén. — A tanfolyam hallgatói: György Mózes b.-kereszturi, Kis Károly mádi, Darvas Károly, Hubay Bertalan sárospataki, Stenczel Lajos szikszói, Gerzánics János n.-toronyai, Dalibor Ferenc o-liszka, Bogazi Nándor perkupai, Bidovszki György, Vaskó László erdő-bényei, Lénárd Domokos, Tankányi Mihály göncei, Urbán Ede józsafoi, Nehéz József szini, Körösi Endre almási, Ravasz István s.-a.-ujhelyi, Sztareczki Géza tolesvai (ezek 60 ftos állami segedelemmel), Kádas Nándor h.-nánási, Pusztai Mihály tállyai, Lukács István kázméri, Bodnár János, Gergely István és Balogh Mihály tarczali tanítók (saját költségükön.)

tele érzellemmel és bensőséggel, mely nem ittasít, de boldogít.

Erre nézve most itt is alkalom nyílik, két kitünő énekesnő egyénisége között az ellentétet megfigyelni. Az egyik Tiszayné E. Ilona, a másik Galyassi Paula. Tiszayné magas nő, szelid nyájas arccal, előkelő magatartással s egész lényében azzal a mindenkinek jól eső harmóniával. Galyassi érdekes barna leány, mélytűzű fekete szemekkel, az olasz és spanyol égalj tipikus, olajsín arcával, kicsiny termettel, melynek minden idege mintha külön élne.

Tiszayné-nál látjuk, hogy alakjai csupa kedvesség és szív, telve a jókedvnek és a finoman pajzannak azzal a szép, különös keverékével, amely minden alkotását oly bájos és közvetlenné teszi. Hangja lágyan cseng. Kitünően beszél az operet nyelvén, melyben a legnagyobb művészet az, amelyik a legborosabb dolgokat lehető legpoetikusabb naivsággal tudja előadni.

Galyassi-nál megragad bennünket a kellem, a finom művészi érték és meleg kedély, a forró szív és nemes értelem. Látszik, hogy a Pauli iskolájából való. Nem rendelkezik valami igen nagy hanggal, de azzal a mivel bir öntudatos-sággal tud elbánni. Ninesenek primadonna allure-jei. És játéka, melylyel az éneket kíséri, azt az impressziót teszi reánk, hogy egy rendkívüli, bámulatosan finom, nagy és előkelő lélekkel, egy érzelmben superioris női lényvel vagyunk szemben, aki különösen az érzelmi és az intellektuális nemesség felsőbbiségével hat.

A földmívelésügyi kir. miniszter „A mezei munkát és mezei munkásokat keresők kimutatását” a vármegye közönségének megküldvén, a kimutatásból látjuk, hogy Zemplén-vármegyében munkát keresett 3445 egyén, a munkás-szükséglet 5901 egyén, tehát munkashiány 2456 egyén.

A kereskedelemügyi kir. miniszter értesítette a vármegye közönségét, hogy az Abauj-Torna-vármegye területéhez tartozó Gönc köz-ségben a jelenleg január hó 23-án, március 29-én, július 19-én, augusztus 19-én, december 9-én tartani szokott országos vásároknak ezentalandóan január, március, július, augusztus és december hónapok második keddi napján, s ha ez ünnepnapra esnek, az említett hónapok harmadik keddjén leendő tartását megengedte.

A t. vármegye közig. bizottsága legközelebbi rendes ülését június hó 9-én (kilencedikén) d. e. 9 órákor tartja.

A németországi gazdák, számszerint 120-an, Munkács vidékéről jöve, tegnap éjjel külön vonaton városunkba érkeztek. Isten hozta kedves vendégeinket, kik becses látogatásukkal vármegyénket szerencsételték. — A német agráriusok, mint már lapunk mult számában is közöltük, tanulmányutjukat folytatva, ma reggel Sárospatakra rándultak ki. Ott megtekintették a s.-pataki főiskolának gazdag tudományos könyvtárát, a muzeumokat és gyűjteményeket. Félőrai ott időzés, ugyszintén a jelenleg Windisch-Grätz Lajos hg. birtokában lévő Rákóczi-vár meg-szemlélése után visszatértek a főiskola kertjébe, hol gazdag villásreggelit szolgáltak fel számukra a nyári tornatér fellobogozott árnyas helyén, mialatt a gimnázium összes tanuló együttes tornagyakorlatot végeztek. S.-Patakról külön vonatokon a déli órákban Szerencsre rándultak át és onnan kocsikon Tállyára; honnan ma este 10 óra tájban érkeznek vissza S.-A.-Ujhelybe. Holnap, vagyis május 31-én reggel 7 órákor kocsikon a sárospataki határban levő Várhomokra, mely a Windisch-Grätz tulajdona, rándulnak ki. Utközben a kisebb tanyai gazdaságokat és az állami szőlővesszőtelepet szemlélik meg. A Várhomokon a vendégeket Kun Frigyes gazdasági egyesületi alelnök üdvözlő és Philipp Károly a hg.-i uradalom intézője fogadja. A gazdaság megtekintése után reggelizés 10 órákor. Innen indulás 1/211 órákor a premontrei rend birtokán, Vajdácska községen át, a Bodrog-Tisza szabályozó társulat belviz-gőzszivattyújához, érkezés déli 12 órákor. A gőzszivattyúnál a szabályozó társulat elnöke Mailáth József gróf cs. és kir. kamarás nagybirtokos és Révy G. Viktor társulati főmérnök fogadják és kalauzolják a vendégeket. Utközben láthatók az apró tanyai s parasztagdalkodások, ugyszintén Sennyei István báró nagybirtokos országos képviselőnek a gőzszivattyú közelében az utra felhajtott eredeti magyar fajú szarvasmarha gulyája. A gőzszivattyútól tovább utazás Agócz puszta, Szerdahelyen Jósika Samu br. miniszter és Vécsey Sándor báró valóságos belső titkos tanácsos birtokain, Szöllőskére, hol Andrássy Tivadar gr. valóságos belső titkos tanácsos országos képviselő nagy szőlő telepe van. Visz-szaérkezés S.-A.-Ujhelyre 2 óra 30 perckor. Leszállás a vármegyei háza előtt. Bevonulás egyenesen a vármegyei háza nagytermébe a köz-

Mindkettő tehát két különvilágu egyéniség. De összehasonlítás és különösen konkluzió szempontjából érdekes nem a hasonlat, hanem az ellentét megfigyelése és azon eredmény, hogy énekművésznél mily fontos faktor, szerepkör és művészet kifejlődés tekintetében az egyéniség. Mennyire nyilvánul ezen egyéniség ezerszerte nagyobb mértékben az énekművészetben, mint minden más művészetnél.

Nagyon sokszor találunk egyéniségüknek nem megfelelő szerepkörben különben tehetséges erőket: ezek fejlesztik azután a korcs-művészetet, melyet különösen a vidéki kritika becéz, elhalmoz uton-utfélen a művészet babérjaival. A művészet fogalmát a legnagyobb könnyelmű-séggel felváltja apró pénzre. Szerencse, hogy nem veszik őket komolyan.

El kell tekintenie a kritikának vérmérsékétől és érdekeitől, hajlamaitól és pártállásától s különösen a játékművészetet szemben, melynek haladását, kinezeit a kritika gyűjti össze, nagyon óvatossá kell lenni. At kell helyezni magát ösztöneikbe, érzéseikbe, áthatni gondolataikat, előidézni magában benső lelki állapotokat, önmagukban megérezkíteni lelkületüket. A művész álláspontjára való helyezkedés, a leghe-lyesebb megértést nyújtja, miként az az analízis által keletkezik, azonos lesz így minden eljárásra, mely helyes műértelmet, izlést teremt, alkalmas a tökéletesítésre és haladásra.

Ellenesetben visszafelé megyünk minden lépéssel és az izléstelenség posványába süllyedünk mélyebben és mélyebben.

Különfélék.

— **Személyi hírek.** Csörgheő Gyula pénzügyministeri segédfogalmazót fogalmazóvá nevezte ki a pénzügyminister. Ifjú fogalmazó barátunknak szívesen gratulálunk a jól megérdemelt kinevezéshez! — **Sárospatáky József** az igazs. ü. ministeriumhoz Ujhelyből berendelt törv. széki aljegyző a váci kir. járásbíróhoz albíróvá neveztetett ki. — **Zombori Andor** tanárjelölt, a sárospatáki főiskola tehetséges volt növendéke, lapunknak is egyik jeles munkatársa, ki a lipcei egyetemen készül pályájára, e napokban Berlinen, Hamburgon át szárazon és tengeren nagyobb tanulmányutat tett és jelenleg az északi országok műkinésit, kivált pedig a világhírű **Thornwaldsen**-muzeomot tanulmányozza. Midőn ezt örömmel vesszük tudomásul tájékoztatni kívántuk a „Zemplén“ t. közönségét, hogy nevezett fiatal barátunk és kedves munkatársunk tanulmányútján szerzett gazdag tapasztalatairól nemcsak megbízójának, a vall. és közokt.-ügyi miniszternek fog jelentést tenni, hanem tárcsa-közleményekben azokkal meg fogja ösmertetni lapunk t. olvasóit is, amiért fogadják tőlünk előre is köszönetünket.

— **Kinevezés.** Csertész galíciai határszéli községünkbe, ahol már második éve tanító nem volt, az eperjesi püspök **Jurics György** volt csarnói okleveles tanítót nevezte ki. r. l.

— **Kazinczy-emléknap.** A sárospatáki főiskola és tanítóképző-intézet ifjúsága a szokásos Kazinczy-ünnepet tegnap tartotta meg Széphalmon. Erre az alkalomra a két intézet felsőbb osztályainak ifjúsága Ujhelyen keresztül zászló alatt, kürtszó mellett, katonásan gyalog ment az ünnep színhelyére, ahová tanáraik és Ujhelyből is számosan, köztük **Dókus Gyula** vm. főjegyző, cs. és kir. kamarás, **Barthos József** főszolgabíró, **Ujfalussy Endre** v. főbíró stb. kocsikon érkeztek meg. Az ünnepet a mauzóleum előtt **Radácsy György** akadémiai közigazgató nyitotta meg, az ünnep fénypontját képező, valóban megragadóan lelkes és szép beszéddel. Ezt megelőzően a főiskolai énekkar a **Szózat**-ot énekelt el s ezután következett a tulajdonképeni ünnepi beszéd, melyet **Köcse István** tanítóképző s. tanár tartott. Ezután következett a pályamunkák felolvasása s a díjak kiosztása, s melynek eredménye szerint **Nagy Béla** III-ad éves teologus 10 aranyat, **Trócsányi László** és **Nagy Barna** VIII-ad oszt. tanulók pedig ketten öt aranyat nyertek. A pályadíj kiosztása után a főiskola és a tanítóképző ifjúsága alkalmi éneket adott elő, mely után **Dezső Lajos** tkp. igazgató elmondta záróbeszédét s a szép ünnep d. e. 11. óra felé véget ért.

— **Esküvő.** **Rácz Kálmán** dr., király-helmeczi kir. járásbíró, tisztelt barátunk, f. hó 26-án kötött házasságot Ujhelyben **Diószeghy Erzs** kisasszonnyal, néh. **Diószeghy János** kir. tanácsos kedves leányával. A megkötött frigyhez őszintén gratulálunk!

— **Diszpolgár.** Király-Helmeczi képviselő-testülete, hálásan megemlékezőn mindazokról az anyagi jótéteményekről, mikben a város közérdekeit **Kassinszky Arnold** dr. premontrai kanonok, jászai nyugalomba vonult perjel, jelenleg a leleszi konvent tagja, részesítette, különösen pedig teljes méltánnyal viszonzni kívánván nevezett pr. kanonoknak abbéli áldozókészségét, hogy a történelmi nevezetességű és műbecsi helmeczi rk. templom belsejét több ezer forintnyi költséggel renováltatta: ötlet K.-Helmeczi város diszpolgárává egyhangulag és nagy lelkesedéssel megválasztotta. — „Ad multos annos!“

— **Halálozások.** **Gebé Viktor**, a munkácsi gk. egyházmegye székeskáptalanjának nagyprépostja és pápai prelátus, mint mély részvételt értesülünk, szívvel-érvel következtében hirtelen halállal kimúlt. Ötvenkilenc éves volt, aránylag még sokáig élhetett volna. Közhasznú tevékenységben élve, működése, kivált a magyaros szellem és a magyarság szeretetének terjesztése dolgában maradandó sikereket tudott felmutatni az ungvári gk. papnevelőintézet révén, mely az ő gondos vezetésében, később a vezetés ellenőrzésében és irányításában kitűnő szolgálatokat tett a magyar nemzeti ügynek. — **Aldás emlékére!** — **Csirik János**, a Zemplén-vármegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank főkönyvvizsgálója, f. hó 22-én, 44 éves korában, meghalt. A pénzügyintézet ezen hosszú éveken át ernyedetlen szorgalmu tisztviselőjének halálát hosszas sorvasztó betegség előzte meg s szabadulás volt rá nézve földi szenvedéseitől a halál. Három anyátlan és apátlan árva gyermek, édes atyja s rokonsága gyászolja elhunytát. Temetése 24-én délután ment végbe nagy részvét mellett. Ny. b.

— **Időjárás.** Vármegyénk felső részén ugyszólván nap-nap mellett zivatarkok vonulnak keresztül kasul, ugyannyira, hogy az időjárást észlelők nem tudnak eligazodni a m. kir. meteorológiai intézethez küldendő jelentéseikben. A zivatarkok többnyire észak-keleti és észak-nyugati irányból erednek. F. hó 24-én **Sztropkó**

vidékén borsó nagyságu jégeső verte le a zsenge növényeket. A gyakori májusi esőzések azonban eddig még nagy hasznára voltak a vetéseknek és kaszálóknak, melyek szép reménnyel bíztattak. A legelő is bőséges; ennek következtént a szarvasmarha ára is megjavult, különösen pedig az ökrök és juhok ára, minthogy ebben az irányban nálunk most élénk kereslet van. r. l.

— **Házasság.** Csertészen írja levelezőnk, f. hó 17-én lépett házasságra **Wladimir Mogilnicky** dr. Ritter von Lubicz, gyakorló-orvos Babecán, Galiciában, **Homicsko** Nadyja kisasszonnyal, **Homicsko** Pál esertési lakos köz- és váltó ügyvédnek kedves és művelt leányával. A házasság polgári részét **Mihalovics** Dániel haburái anyakönyvvezető tekintélyes közönség jelenlétében Haburán teljesítette. Az egyházi esketést pedig **Sztavrovsky** Gyula Csertész község érdemes gk. lelkésze végezte.

— **Gyászhir.** **Bariss Vilmos**, galgói gyógyszerész, f. hó 23-án, életének 76-ik évében elhunyt. A megboldogultban **Bariss** Arpád m. kir. esendőrfőhadnagy édes atyát gyászolja.

— **Óriási felhőszakadások.** Rendes levelezőnk írja **Mádról**: Mint már sürgönyömben is jeleztem most kedden és ismétlődve szerdán délután nagy hegyektől környezett és közepén egy kis jelentéktelen, 6—8 méter széles 2—3 méter mély patakka keresztlüszelt városunkban óriási felhőszakadás dult. Kedden délután 1—2 óra között terhes, vészjelző fellegek tornyosultak városunk fölött, melyek iszonyu vihar mellett mintegy 1/3 órakor eredtek meg. Az eső oly borzasztó tömegben ömlött alá, hogy rövid idő múlva a patak-meder egészen megtelt. Nemsokára a körüllevő hegyekről és erdőkből is a víz iszonyu tömegben és ijesztő vehemenciával, óriási hullámokat képezve vette útját városunk felé és miután a patak e nagy víz-tömeg és a vele hozott torlaszok befogadására már képes nem volt, a víz utat tört magának elseperve mindent, mit útjában talált és elárasztva 1—1 1/2 méter magasságra utáinkat is. Mindenfelé lelketrázó, kétségbeesett jajveszéklés, segítségért való kiáltás! A patak mentén lévő házak nagy részének falazatát a víz már már rombadöntötte, mindenféle butorzatot, gazdasági eszközöket, állatokat sodortak a felbuzsult hullámok magukkal, egész házakat nyomtalanul elseperve és az emberek már csak éltüket igyekeztek megmenteni. Kit az ablakon keresztül huzgáltak ki lakásából, kit pedig már csak a háztetőn vert részen át lehetett a biztos halál torkából kimenteni. A patakon innen férfiak és asszonyok tehetetlenül, kéztördelve, kétségbeesetten jajveszékelve lábotlak át majdnem nyakig érő vízben az örvényző patak túlsó oldalán épült iskola és kisdudóvóban lévő és ez utóbbiban csakugyan veszedelemben forgó gyermekek miatt aggódva. Nem mulaszthatom el, hogy e helyen, e szomorú katasztrófáról szóló tudósításon mellett is, fel ne hívjam az illetékes körök figyelmét arra a visszás és valóban tarthatatlan állapotra, miként városunk iskolái, különösen ami a kisdudóvót illeti a legveszedelmesebb helyre vannak építve. 2—3 év óta, mióta nálunk a kisdudóvó létesült, már több ízben öntött ki a patak, mindannyiszor kétségbeesette az ugyanott lévő gyermekek szülőit. Most kedden csakis a kitűnő óvónő **Bicskey Eleonóra** valóban önfeláldozó eljárásának sikerült a kétségbeesett szülőket némileg megnyugtatni. Zuhogó, szakadó esőben cipelt a szomszédos, sokkal magasabb fekvő házhoz támasztott létrán át egyenként 90 vagy 100 gyermeket. *E bajon tehát a kisdudóvónak más helyre való áthelyezésével segíteni kell, még pedig minél előbb, annál is inkább, mert tudomásom szerint a szülők nagy része elhatározta, hogy gyermekeiket mindaddig, míg az óvóiskola a mai veszedelmes helyen marad, oda többé nem járatták. Most visszatérek a katasztrófa leírásához. A veszedelem 3 órai szakadátlan esőzés után a patak mentén lakókra már a legmagasabb fokra hágott. Városunk e részét már mindenki a végelpusztulástól féltette, midőn, Istennek hála, az eső elállt, a nap lassacskán kisütött és az összegyülemlt borzasztó mennyiségű víz is apadni kezdett. Épp oly gyorsan, mint összegyülemlt, majdnem oly gyorsan futott le a víz és csak ezután láttuk azokat a megmérhetetlen károkat, amiket a romboló, fékevesztett elem okozott. Ahol 2—3 órával ezelőtt még diszkrét kertek mellett esinos házak voltak: ott most a föld színével egyenlő térség van, a kutakat ellepte a víz, kint a vetéseket eliszapolta, a regenerálás céljából felforgatott és már tetemes költséggel beültetett szőlők nagy része megsemmisült. A nyomor nagy, a kár megbecsülhetetlen. Egyes családok koldusbotra jutottak. Másnap, szerdán délelőtt tikkasztó melegség volt. Délután 1 óra körül ismét borzasztó fellegek huzódtak városunk fölé. A megelőző nap hajmeresztő eseményének behatása alatt szorongó*

szívvel tekintett az ég felé mindenki. És mintha a felhők szétesztlottak volna, az ég kissé kiderült, megszavadván mindnyájunkat egy nyomasztó érzéstől. De bizony, sajnos, korai volt az örvendezés, mert 3 óra tájban megnyitlak az ég csatornái, mintegy szomorú bizonytságot téve arról, hogy azok még sokkal kiadóbbak tudnak lenni, mint tegnap volt alkalmunk kétségbeesve tapasztalhatni. A víz most még sokkal nagyobb lévén és még rohamosabb erővel jöve, mint a megelőző napon, nagyobb pusztításokat és károkat is okozott. Amit valamely szerencsés véletlen a megelőző napon megkímélt, azt most kérelhetetlenül elpusztította. De még evvel sem elégedett meg a felbuzsútt elem, hanem emberéletet is követelt. Egy kétségbeesett anya, ki az iskolában lévő gyermekéhez akart még eljutni, a romboló elem vad hullámaiban lelte halálát, életével fizetve meg anyai hűségét. Egyik utcáról a másikra törtetett a víz feltartóztatlanul, az ujjában lévő akadályokat, falazatokat, házakat teljesen elseperve. Városunk siralmas képet nyújt. Az inség és nyomor nagy. Hatvan család hajléktalanná vált. Jótékony lelkek a házukat vesztett, vagy az azokból kiszorított embereket étellel és itallal látják el, míg a már megalakult segélybizottság fel nem veszi, meg nem kezd működését, a mi különben, míg e sorokat írom, már is megtörtént. Szegény városunk! nem elég, hogy a filokszerai pusztításaitól kellett oly sokat szenvednie, ráadásul még ily elemi csapások zúdultak reá. Erősen hiszszük és bizvást reméljük, hogy a tek. vármegye is segítkezni fog nekünk a nyomor enyhítésében,*) de megvagyunk győződve arról is, hogy mint minden tényleges szükség alkalmával, úgy most sem fog a tek. szerkesztő ur elzárkózni azon nemes és nagylelkű könyörületesség gyakorlása elől, hogy a szükségben levők és kártszenvedettek segélyezésére — melyre bizony sajnos nagyon rászorultak — becses lapjában is gyűjtést rendezzen,**) jutalmát találva abban a lélekemelő, magasztos öntudatban, hogy hathatós hozzájárulásával és támogatásával sok szépséget és nyomort sikerült enyhíteni. — A felhőszakadás végigrombolta Sajómenti községeinket is, melyek határában nagy területeket borított el és iszapolt be a víz. **Wetterschneider Miksa**. — **Tokajból** jelentik nekünk: Nagy felhőszakadás volt f. hó 26-án határunkban. D. u. 1/3 óra tájban rekkenő hőség mellett megeredtek az ég csatornái s zuditották alá a rengeteg tömegű vizet csaknem 2 órán át szakadatlanul. A hegyekről leomló víz szélesen borította el utáinkat, terelkei, rohantában súlyos kődarabokat, szemetet, fadarabokat, szőlők alatt felhalmozott trágyát stb. sodorva magával. A városban, eltekintve néhány kert és udvar elárasztásától és néhány utca eliszapolásától, kövel való eltorlaszolásától, jelentékeny kárt nem okozott; de annál többet a határban. *Az ujonnan forogott szőlőket kegyetlenül végig barázdálta kötésig érő vízmosságokkal, megítzelte a tőküket, a károkat; az aljszőlőket, a közelben eső vetéseket teljesen elárasztotta; vannak szőlők, melyekben csak a karó hegye látszik ki a szennyes vízből.* Ezeket a szőlőket valósággal „nyitni“ kell az iszap alól. Sok vetés összekuszálva, lefeküdvé várja az aratás idejét. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a felhőszakadás szélétől csendes időben zajlott le és hogy emberélet nem kívánt áldozatul, csupán egy pár lovat s szekeret sodort el az ár, de azt is sikerült megmenteni. A legnagyobb szerencse pedig az, hogy az esőnek nem volt „magva.“ Az eső különben azóta is folyást hol megszűnik, hol újra kezd. — **Tarcalról** írja tudósítónk máj. 26-iki kelettel, hogy ott is zivatarral jött felhőszakadás volt, mely ugy a szőlőkben, mint gabonaveteményekben igen érzékeny károkat okozott. A város lentebb fekvésű része viz alá merült el, annyira, hogy még az ablakon is betolakodott a vízáradás, melynek ereje olyan hatalmas volt, hogy gyökereitől kitépett fákat cepelt magával. — Félhivatalosan jutott tudomásunkra, hogy a felhőszakadásból támadt vízáradat a szerencsés — ond — rátká — tállyai, úgyszintén a tokaj — bodrog — kereszturi törv. hatósági közutakat a járhatatlanságig beiszapolta, kőtörmelékkel eltorlaszolta, helyenkint pedig vízmosságokkal átszakgatta és így a vármegye közúti pénztára is 2—3000 ftnyi kárt szenvedett. Megnyugtatósul közölhetjük, hogy az ekként származott közúti akadályokat, **Hönsch** Dezső kir. főmérnöknek a

*) Főispánunk ömeltósága, amint a veszedelemtől értesült, sürgönyileg folyamodott segedelemért a „Jó sziv.“-hez és a belügyminiszterhez. Az utóbb említettől már a tegnapi póstával hat száz forintos adomány érkezett, mely a mai póstával a szerencsi j. főszolgabírójához átutaltatott. Szerk.

**) A gyűjtést ezennel megnyitjuk a „Zemplén“ részéről 10 koronával és kérjük a nemeskeblű emberbarátokat, hogy könyörületese adományait a mádiak számára kiadóhivatalunkhoz még e hét folyamán eljuttatni kegyeskedjenek; mert kétszeresen ad, aki gyorsan ad! Szerk.

helyszínén tett rendelkezései szerint a közuti személyzet 24 óra alatt elhárította.

Iskolalátogatás. A sarospataki áll. tanítóképzőintézet 14 növendéke, Púza Sándor zempléni megyei gk. főesperes s prépost-plébános és Nemes Lajos kir. tanácsos tanfelügyelő vezetése mellett, élükön Dezső Lajos kép. igazgatóval, f. hó 27-én az isztáncsi és az upori gk. népiskolákat meglátogatták abból e célból, hogy a kép. növendékek a magy. nyelvnek a tót ajku iskolában való tanításmódszerével megismerkedjenek és azt elsajátítani igyekezzenek.

Elfogott csaló. A minap egy harminc év körüli s az iparos osztályhoz tartozónak látszó férfi állított be Z. A. rőfös üzletébe s ott egy Trócsányi Bertalanné s.-pataki lakos aláírásával ellátott levélre több és értékesebb ruhaneműnek a kiadását kérte, — persze pénz nélkül. A kereskedő előtt gyanúsnak tűnő fel a dolog, a helyett, hogy az árukat kiadta volna, felhívta az esetre a rendőrség figyelmét, ahol tegnap az illetőt előállították s Léczi Béla sarospataki bodnár személyében, mint aki betöréses lopásért három esztendőtt ült, jó ismerősként fogadták. A nyomozás során eddig az derült ki, hogy a levél gyarló hamisítás s hogy Léczi Béla büntársai is vannak és hogy az e fajta mesterséget már régebben üzik; így csak pár hónap előtt történt, hogy Reichard Márkus boltjában ily módon két pár cipőt kicsaltak. A csalót átadták a vizsgáló bíróságnak.

Huszonöt éves jubileom. Ft. Somogyi. Gerő király-helmezi plébános, prémontrei rendű kanonok ott eltöltött lelképásztorkodásának ez évben, most pünkösdkor lesz 25 éve. A román. kat. egyházközség, hálásan megemlékezve a közszereplő lelképásztornak ugy egyházi, mint társadalmi, különösen pedig a népnevelés terén tanúsított érdemeiről (hiszen csak az iskola föl-építésére százakat áldozott) f. évi jún. hó 7-én, vagyis pünkösöd másodnapján, mely alkalommal templom-bucsu is van, a jubiléum lelképásztor tiszteletére örömmünnepet rendez. Az ünnepségen részt vesznek a Bodrogeköz összes rk. lelkészei. r. l.

Eljegyzések. Marossy Károly kassai honvédőrnagy-hadbíró f. hó 23-án váltott jegyet Czékén Boronkay Etelka kisasszonnyal. A jegyváltást gazdag lakoma követte, melyen nagyszámú társaság vett részt, fűszerezve azt különbenél külön pohárköszöntőkkel zongorajátékkal és dallal. — Kállai József dr., nagymihályi községi váltó-üggyvédő, ma jegyzi el Nagy-Mihályon Widder Rózsika kisasszonyt, özv. Widder Izidor-né bájós leányát.

Uj jegyző. A bekecsi körjegyzőségre pályázott nyole jegyző. Ezek közül Mezey Jenő, levelezőnk és a választók őszinte sajnálatára visszalépvén, Bassnár Pál okl. jegyző választotta meg 25 szavazattal. r. l.

Lopás. Lupkón, a velünk tőszomszédos galíciai községben, írja levelezőnk f. hó 16-án a koresmárostól az ottan dolgozó vasúti munkások egyike 600 forintot ellopott, azonban a mező-laborezi új esendőrőrsvezető tapintatos utánjárással Homonnán e hó 17-én elfogta a tolvajt egy suhane lengyel-munkás személyében. A pénzből nála még 540 forintot megtaláltak.

Farkasok. Mezőlaborezon és vidékén, írja levelezőnk, a farkasok ismét garázdálkodnak. Itt-ott különösen a tavaszi munkában elgyengült lovakra és csikókra vetették magukat. Így Mikován 2 lovat, Kalenón 2 lovat, Borrón 1 lovat, Csértészen 1 lovat, Jászlón 2 lovat faltak föl azonkívül több kecskét s juhót téptek széjjel.

Eladó ház. A pataki-utcán lévő, egészen ujonnan épült és 700 forintot jövedelmező — 12 évre adómentes — bérház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető e lap kiadó-hivatalában.

Időjárás május 30-ára. Száraz, hőemelkedés.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 forint 35 krajczárig méterenként — japáni, chiniai, s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyemet 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damaszott s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal s. a. t.) a megrendelt árukat, postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2.

Irodalom.

Örömmel jelenthetjük, hogy a Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) es. és kir. udv. könyvkereskedése kiadóhivatalában, (Budapest, Andrássy ut. 21.) megjelenő nagy milleniumi emlékműnek, a Szalay-Baróti „Magyar Nemzet Történeté”-nek most hozzánk érkezett 62 és 63-ik (kettős) füzetével e monumentális hazai történelemnek a harmadik kötete belett fejezve. Annyi-

szor, s annyi előszeretettel és érdeklődéssel emlekezünk meg már e nagyszerű irodalmi vállalatról, hogy most már a III. kötet bevégeztével esupán arra szorítkozunk, hogy a Szalay-Baróti művet újból és újból ajánljuk hazánk minden rangú és rendű közönségének. A jobbmóduak kötetenkint s a szerényebb sorsuak füzetekben szerezhetik be könyvtáruk számára, mely mű bizvást egyik fűdiszt fogja képezni annak. A megjelent 62 és 63 a III. kötetet befejező füzet előfizetőinek egy rendkívül szép külön műmelléklettel kedveskedik és pedig a *Benczur Gyula* jeles festő művésznök „*Buda visszavétele 1686-ban*” című olajfestményének színnyomatu hasonmásával. Még két külön mellékletet hoz e kettős füzet, az egyik egy török államokmány reprodukciója és Frigyes Agost szász választó és lengyel királynak arcképe, melyet a hatalmas alaku király kortárs, Kupeczky J. hazai festőművész festett. A szöveg illusztrációi ezek: Pázmány Péter „Kalauzá”-nak címlapja. Gyöngyösi István aláírása, Zrínyi Miklós költői művei 1651-iki kiadásának címlapja. A Lőcsei városház tornya. Lőcsei ház udvara. Kupeczky János. Mányoki Ádám. A mű ára füzetenkint: 30 kr.

Most jelent meg: a „Kakas Márton albuma” II. évfolyama. — 1897. A „Kakas Márton” című képes hetilap képes viceinek és vicees képeinek gyűjteménye. Ara 50 krajczár. Kapható a „Budapesti Hírlap” kiadóhivatalában (VIII., Rökk-Szilárd-útea 4. szám), a pénz előleges be-küldeése esetén vagy utánvétel mellett. — Azonkívül kapható: az összes könyvkereskedésekben, minden hírlapelárusítóban, valamennyi trafikban és az ország minden vasúti állomásán.

Egyesületi élet.

Posta- és táviróalkalmazottak gyűlése.

A Heim Péter ny. miniszter tanácsos nevével elnevezett önszegélyző egyesület Kassán e hó 27-én az igazgatósági épületben tartotta évi rendes közgyűlését.

A gyűlést Bene Róbert kir. tanácsos, posta- és táviróigazgató, az önszegélyző-egyesület megteremtője mint elnök nyitotta meg, hatóságos szavakkal utalván az összetartozás üdvös eszméjének ápolására, az önszegélyezés fontos voltára.

Az egyesület működése a kassai p. és t. kerület területén 9. vármegyére terjed ki és már számos esetben nyújtott segédelmet a tagoknak, kik arra rászorultak, elemi esapás vagy betegség folytán. A millenáris év emlékére történt alkotás, mely megteremtője a kir. tanácsos posta- és táv. igazgató Bene Róbert humánus szívének, alkalmazottai iránt való atyai gondoskodásának örök emlékü tanúsága, leendő, — megérdemli, hogy azok részéről, kikért létrejött, tovább ápolassék, fejlesztessék.

A titkári jelentés meghallgatása után sietett is a közgyűlés az igazgató-elnökségnek háláját lelkes éljenekkel tolmácsolni; egyben határozatba ment, hogy a kerületi öns. egyesület közgyűlése Bene Róbert kir. tanácsos, posta- és táv. igazgató elnökének osztatlan ragaszkodását, háláját az áldásosan működő egyesület megalapításáért jegyzőkönyvileg megörökíti. — Legyen sokáig a kir. tanácsos szeretett elnökünk nap a kerület derűs egén mely áldást ösztö fényével és melegével a rügyet virággá és a virágot gyümölcsessé fejleszse.

A választmányban vidékünk Rosznáky Gyula ptfő megválasztásával nyert képviseltetést. r. l.

A s.-a.-ujhelyi iparosok önképző egyesületének f. évi május hó 23-án tartott nyilvános felolvasásáról alkalmi tudósítónk a következőkben számol be: A fentnevezett egyesület elüljáróinak indítványára elhatározta, hogy minden hóban ingyenes nyilvános felolvasást fog tartani a tagok művelődése tekintetéből. A felolvasásra pedig igyekezni fog az elüljáróság arra hivatott erőket megnyerni. A jelen alkalommal ezt Szirmay István dr. ügyvéd és Patoky Miklós városi főjegyző voltak szívesek magukra vállalni. Az első ilyen felolvasás e hó 23-án tartott meg. A szép számmal összegyűlt hallgatóságot (lehetünk vagy 100—120-an) az egyesület buzgó elnöke, Hericz Sándor, szíves szavakkal üdvözölvén, fejtegette a felolvasásoknak szép és hasznos célját; majd kimentette az egyik felolvasót, Patoky Miklóst, ki bokros teendői miatt nem tarthatta meg felolvasását, hanem kérte, hogy azt legközelebb tarthassa meg; elnöki megnyitójának további folyamán bemutatta a másik felolvasót, Szirmay István dr. urat, kérve őt, hogy legyen szíves felolvasását megtartani. Amint az emelvényen Szirmay dr. rokonszenves alakja megjelent, nagy éljenzés fogadta. Értekezésében, mint mondá, eltérve az unalmas jogbölcsestet fejtegetésétől, az általános jogokról értekezett; a jog keletkezéséről a különféle államokban, a jog alkotóiról, a jognak különösen hazánkban történt keletke-

zéséről, a demokrációról, a demokratikus embe-
rekről, elvekről hazánkban, a régi időkől kezdve egész napjainkig; kegyelettel emlékeztet meg ott, ahol már a magyarországi jogokról szólt, azoknak megalkotóiról; mikor pedig Kossuth Lajost is megemlítette ezek közt, a hallgatóság szünni nem akaró tapsokban tört ki; ily módon adózva nagy hazánkfia emlékeztetének. Dicsérettel emelte ki az újabb generáció jogalkotóit; mikor hazánk jelesei közt a Deák Ferenc és a Szilágyi Dezső neveit említette, a hallgatóság lelkesen éljenzett. A többszörös éljen-, helyes-, igaz-, úgy van szavakkal kísért, mindnyájunk figyelmét lekötő felolvasás után mondanom is felesleges talán, hogy Szirmay-nak bőven kijutott az éljenekből és tapsokból, amikre ő rá is szolgált. — A felolvasás befejeztével az önképzőkör másodelnöke, Werner Miksa, szép szavakkal köszöntö meg Szirmay-nak a felolvasást és kérte, hogy szép értekezését az egyesületnek, maradandó emlékül, oda adományozni szíveskedjék, amit ő készséggel meg is ígért, válaszában biztosítván az egyesületet további jóakarattal. — Mindenesetre elismerés és köszönet illeti Szirmay dr. urat az élvezetes felolvasásért; de köszönet és elismerés illeti az önképzőkör érdemes és fáradhatatlan elüljáróit is, akik közül különösen a két elnök: Hericz Sándor és Werner Miksa és jegyzőjük: Adam Antal minden lehető elkövetnek, hogy a tagok különféle hasznos, mert léleknevesítő szórakozásokban, felolvasásokban stb.-ben részesüljenek; hogy a tagok ily módon, az egyesület céljához híven, a mai kor követelményeinek megfelelőleg kiművelődjenek. — Így töltöttünk el egy szép, élvezetes délutánt; és akik ott voltunk, nem sajnáltuk azt az időt. Akik nem voltak, azok sajnálhatják. Th.

Köszönetnyilvánítás.

Sátoralja-Ujhely evang. egyházközsége nevében ezennel elismerő, hálás köszönetet mondok mindazoknak, akik a folyó hó 1-én, a gyártelepi és városi polgári műkedvelő ifjuság által, fent nevezet egyház község orgona-alapja javára rendezett, hangversenyyel egybekötött szinelőadás alkalmával a nemes ügyet támogatni kegyesek voltak.

Köszönetet mondok első sorban azoknak, akik a jótékonycélú erkölcsi támogatásukkal mozdították elő; így fogadja köszönetemet mindenek előtt Katona Endre, kir. főmérnök gyártelepi főnök ur, továbbá Mispál József ur, akik az egész előadásnak tervezetője s fáradhatatlan buzgalmu, szakavatott keresztülvivője volt. Vele együtt fogadja köszönetemet az egész rendező bizottság azon jóakaratu támogatásért, melylyel a rendező törekvéseit előmozdítani szívesek voltak.

Leghálásabb köszönetemet azonban a közreműködő hölgyekkel, névszerint: Bendl Ignác-né urnó, továbbá Háber Gizella, Krikbaum Mariska, Korinkó Ilona, Moravecz Gizella, Gorávecz Gizella és Szepessy Irén kisasszonyokkal szemben nyilvánítok; akik a jótékonycélú támogatásánál tanúsított nemes készségük által gyengéd női érzésüknek oly szép jelét adták.

Ugyanacsak elismerő, hálás köszönetet mondok a közreműködő uraknak is; nevezetesen: Vágó Gyula karnagy ur személyében az egész gyártelepi daloskörnek, Polcz József karnagy ur személyében pedig a gyártelepi zenekarnak, továbbá: Pap József, Löwe Lajos, Bendl Ignác, Borske Reinhold, Hirschné Imre, Ditrich Antal, Uhrin Géza, Bock Imre és Mózer Ödön uraknak.

Végül fogadják köszönetemben az egyház háláját mindazok, akik az előadáson megjelenve — a jótékony célú erkölcsi támogatásuk mellett, anyagilag is előmozdítani kegyesek voltak. — Ezek között azoknak adományát, akik felül-fizetéssel növelték a bevételt, nyilvánosan nyugtatni kedves kötelességemnek ismerem.

Felülfizettek: Grosse Gyula 10 ft. Tátray Dezső dr. 10 ft. özv. Nagy Béláné sz. Deéry Emma 10 ft. Langermann Károly 5 ft. Seyfried József, Szalay Pál, Hönseh Dezső, Kincsesy Péter, özv. Irányi Béláné 3—3 ft. Matterny József, Halász József, Pritula György, Ligeti Bertalan, Spang János 2—2 ft. Bednár György 1 ft. 40 kr. Behyna Kálmán 1 ft. 80 kr. Korinkó Jánosné, Grosse Ödön, Philipp Alfréd, Spindler Pál, Varga Márton, Landesmann Miksa, Barthos József, Ladomérszky N., Fried József dr., Háber Gyuláné, Kasztner János, Kovách Béla, Bretz Gusztáv, Boór Jenő 1—1 ft. Kovács Sándor 80 kr. Összesen: 76 ft. 38 kr.

Ezen felülfizetésekkel együtt bevétel volt 344 ft. 48 kr. kiadás volt 114 ft 48 kr. A bevételből levonva a kiadást, tiszta bevétel maradt: **200 ft.**

Boór Jenő
ev lelkész.

Köz-
gazdaköz-
hanem
egy pár-
már a t-
melyet
selnie k-

Ha
hogy az-
kás nép-
küsmere-
egyedül
Ha
helyzeté-
hajtatná
fásított.
gatti en-
nak abl-
hot, ke-
tassék

Va-
gei is,
összekö-
sztrók-
ha az e-
lebbi-
gett szá-

H-
erdőtör-
és dolo-
felhoz-
gét. Ez
daca-ra
sulyu t-

elültet-
marha-
tani u-
Fezert
lezett i-
e törvé-
gét tel-
hetem
sának.

A
tása te-
sülete
marhat-
gény j-
remek
40%-a-
egyesü-
bikaka
legnag-
hogy
2-3 d-

látni
ha ön-
község-
sület
makb-
nyész-
gyobb-
guk i-
völgy
pár ó-
a leg-

nagy-
lőteny-
hektá-
és ke-
rad
5000.
ten d-
db ló-
nines-
állon-
Kele-
sára

szolg-
tartó-
mék-
szük-
lóbó-
meg-
még-
kele-
eset-
mon-
szót-
től e-
jőtő

aldá-
foly-
site-
jobb-
szíve

szolg-
tartó-
mék-
szük-
lóbó-
meg-
még-
kele-
eset-
mon-
szót-
től e-
jőtő

aldá-
foly-
site-
jobb-
szíve

aldá-
foly-
site-
jobb-
szíve

aldá-
foly-
site-
jobb-
szíve

Közgazdaság.

Felvidékünk gazdaközönsége érdekében.*)

Sztropkó. 1897. máj. 20.

Köztudományú tény az, hogy a felvidék gazdaközönsége nem a földből hozott haszonból, hanem a marhatenyésztésből szerez magának egy pár krajcárt, abból fizeti ki az adót s egyéb már a tulságig menő, mindenféle című terheit, melyet ha nyögve is, mint adózó polgárnak viselnie kell.

Ha tekintetbe vesszük azt a körülményt, hogy Amerika csak volt, de a felvidéki munkás nép előtt most már nem létezik: tiszta lelkiismerettel mondhatom, hogy e szegény nép, egyedül a marhatenyésztésből tartja fen magát.

Ha a magas kormány ismerné a felvidék helyzetét, azt hiszem, az erdőtervényt nem úgy hajtáná végre, hogy minden üres területet befásítsa, hanem még az erdő egy részét is kivágná engedné e szegény népnek, hogy magának abból legelőt csináljon, szarvasmarhát, juhót, kecskét tenyésztesse, hogy akkép mód nyújtassék neki az egyedüli boldogulás céljához.

Vannak a felvidéknek oly fekvésű községei is, hogy ha vasuti hálózattal lenne a vidék összekötve, ami sajnos, de való nálunk, t. i. a sztropkai járásban sehoh ninesen, még akkor is, ha az erdő 7—8 kilométerre esnék a legközelebbi vasuti állomástól, bükkfát elárúsítás végett szállítani nem fizetné ki magát.

Hogy mily szorgalommal hajtatik végre az erdőtervény (nem szólva arról, hogy mily pénz-és dologi kiadások hárulnak a szegény népre) felhozok rá egy példát, Nagy-Breznyicze községét. Ez a község összesen 458 lelket számlál s dacára ennek, ez év tavaszán tíz métermázsas sulyu facsemetét kapott szigorú rendelet mellett elültetés végett akkor, midőn e község, csekély marha-állományának fenntartása végett, az ottani uradalomnak legelőért 350 ft. évi bért fizet. Ezért az intézkedésért nem szándékom senki felett ítéletet mondani, mert feltételezem, hogy e törvény végrehajtója is csak előírt kötelességét teljesíti, minek következtében nem minősíthetem másnak, mint „a nép agyonboldogításának.”

A marhatenyésztés sikeresebb előmozdítása tekintetéből vármegyénk gazdasági egyesülete gondoskodott most már arról, hogy a marhatenyésztés dusabb hasznot hozzon. E szegény járás gazdaközönségének kieszközölt 3 db. remek és nemes fajú tenyész bikát a becsár 40%-ának árleengedése mellett, amiért az egyesületet a méltó elismerés illeti. E tenyészbikákat járásunk főszolgabírája a járás három legnagyobb községébe helyezte el s reményelem, hogy ilyképpen el fog érteni a cél, miszerint 2—3 év múlva, a többi községek is be fogják látni annak hasznos voltát, iparkodni fognak, ha önjerejükkel nem lennének képesek, több község egymással egyesülve, a gazdasági egyesület útján, tenyészbikákat, a kincstári uradalomból beszerezni, hogy ily módon marhatenyésztésük nagyobb lendületet vegyen és nagyobb hasznot hozzon. Mert amint már ők maguk is tapasztalták, a homonnai járás Laborc-völgyén, míg egy gazda elad 300—400 ftig egy pár ökröt, ők legfeljebb 250 ft árban adják el a legszebb nevelésűeket.

Van e járás területén azonban ennél még nagyobb baj, mely méltán orvoslást igényel: a lótenyésztés teljes elhanyagolása.

Járásunk 65 községből áll, területe 51.206 hektár, lélekszáma 15.977, levonva ebből az ipar és kereskedelemmel foglalkozó egyéneket, marad mint földmivelő családfő és nem lélek 5000. Lóállománya a nép szegénységéhez mérten elég nagy, amennyiben e járásban van 1733 db ló. Legelője pedig kitűnő. Dacára ennek, nincs e járás területén egyetlen egy mén-állomás sem, holott, szerény nézetem szerint, Kelesén és Sztropkón ily mén-állomás felállítására okvetetlen szükség lenne.

Ennek hiányát érezve, fényes bizonyítékul szolgál a következő adat. E hó folyamán megtartott katonai lóosztályozás. Ennek alapján eredményként jelezhetem, hogy a hadsereg részére szükség esetére „alkalmasnak” találtatott 1733 db lóból 224 db s alkalmatlannak 1509 db. Sőt tovább megyek, hogy valakinek itt jó lóva lenne, azt még a lóartó tulajdonos sem hiszi el, azért a kelesei lóosztályozásnál is előadta magát egy eset, hogy egy lelkésznek a lovára, midőn rá mondták, mint terherhordó állatra az „alkalmas” szót, örömebe, a hadügyminisztérium kiküldöttjétől egy barátságos és kellemes modoru törzstisztjétől, rögtön „előleget” kért.

A gazdasági egyesület már rég beigazolta áldásos működését, s ez alapon mi is hozzá folyamodunk: legyen kegyes kérelmünket teljesítendő, a magas kincstártól teljesen ingyen, jobban mondva a kincstár terhére de a gazda-

* Melegen ajánljuk a várm. gazdasági egyesület szíves figyelmébe. Szerk.

közönség javára, 3 egymásután következő évre, két fedezett állomásra, 2—2 mént kieszközölni.

En azt hiszem, hogy egy oly gazdasági egyesületnek, melynek elnöke *Andrássy Sándor* gróf, a mi szeretett országos képviselőnk, e tekintetben megteendő lépéseit is mindenesetre a siker fogja koronázni.

Mi nálunk az a szokás, hogy az egy—két éves csikót a lótenyésztő-gazda már hámba fog, s mi ennek a következtése? Megöli a lónak tovább fejlődését, sőt ha igazságosan kell szólnom, állatkínzást visz végbe, amennyiben jól tudjuk, hogy a felvidék földmivelőinek földjeit beművelni kétszeresen nehezebb munkával kell teljesíteni, mint a magyar gazdának az Alföld sík rónáin. Ennek megakadályoztatására kellene valami utat-módot feltalálni.

Ami pedig a gazdasági egyesület sikeresebb működését illeti, különösen itten minálunk; azt hiszem, nem volna rossz, ha a körjegyzők felkéretnének arra, hogy mint körfelügyelők, bizonyos hatáskörrel felruházva működjenek az állattenyésztés sikeresebb előmozdításán.

Igy aztán lassan-lassan a mi szegénypénpünk is haladhatna a boldogulás útja felé. Y.

Figyelmeztetés szőlőbirtokosainkhoz.

Kötelességemnek tartom tisztelettel figyelmeztetni szőlőbirtokosainkat, hogy az uralkodó folytonosan esős időjárás mellett a szőlő peronoszpóra betegségének az első állandóan meleg napok beálltával felette vehemens fellépte várható; miert is ajánlatos, hogy szőlőjét ki-ki minél előbb megpermeteztesse, hogy a betegség felléptének lehetőleg eleje vételessék.

Ugyancsak legyen szabad szőlőbirtokosainknak újból is emlékeztetnünkbe hoznom azt is, hogy a napokban volt nagy esőzések ismét szomorú bizonyosságát szolgáltatott annak, hogy birtokosaink szőlőik felújításánál még mindig nem fordítanak elegendő gondot a vízvezetők kellő kiépítésére, minek folytán azokban a víz-mosások széltevében rengeteg károkat okoztak, sőt egyes birtokosok szőlőiből egész darabokat is elsodort az ár.

E részben különösen arra kell ügyelni, hogy a területen összegyűlő víz minél jobban megsztassék, továbbá, hogy a szőlő felett lévő területeken összeverődött víztömeg a szőlőtől lehetőleg elzárassék vagy pedig a szőlő felett valamely alkalmas vízvezetőbe szereltessek s így biztos mederben vezettessék el és ne maga keresse ki lefolyásának útját. A vízfogók és vízvezetők méreteinek megállapításánál meg azlegyen irányadónk, hogy ezek mindig nem talán csak az apróbb esőzések vizének levezetésére, hanem tulajdonképpen a nagyobb záporok víztömegeinek felfogására készülnek; az olyan záporok ellen tehát, a milyenek lehet, hogy csak minden öt vagy tíz évben jelentkezzenek egyszer, de akkor azután a rosszul megépített szőlőt öt — tíz évre meg is nyomorítják.

Tarcalon 1897. május hó 28-án.

Kosinszky,
m. k. v. isk. igazgató.

Vármegyei Hivatalos Rész.

21,093/II. 897. sz. M. Kir. Pénzügyigazgatóságtól.

Körrendelet

valamennyi községi előjárásának és körjegyzőnek Zemplén-vármegyében.

A budapesti m. kir. központi díj- és illetékkiszabási hivatalnak 1897. ápril 25-én 22352/97. sz. alatt kelt körlevele szerint gróf Bethlen Márk volt nagyteremi földbirtokos es. és kir. 5171/892. sz. alatt, 555 ft. illetékkal van ott tartozásban.

Mivel pedig a nevezett gróf tartózkodása ismeretlen, utasítatik a cím, hogy nevezett saját területén nyomozza és föltalálás esetén tartózkodási helyét, foglalkozását és ottani vagyoni helyzetét ide 30 nap alatt jelentse be. S.-A.-Ujhely, 1897. május hó 16-án.

Zeitler. s. k. pénzügyigazgató.

789./IV. 97. A s.-a.-ujhelyi járás főszolgabírájától.

Tekintetes városi főbíró urnak Helyben.

A helybeli eselédék, és eselédközvetítő ellen, több rendbeli panasz merülvén fel, az e részben kiadott vármegyei szabályrendelet alapján, a következőket rendelem.

1. Cseléd-közvetítők addig eselédet közvetítés végett fel nem vehetnek és velük ily célból még csak nem is érintkezhetnek, még az „elbocsátási bizonyítvány” vagy eselédkönyv kezeihez le nem tétetik.

A ki még eselédkönyvvel nem birt, és ilyet községi illetőségének megállapítása hiányában nem hozhat — azzal, a cselédközvetítő tartozik

a városi rendőrtanácsosnál jelentkezni, hol a cseléd ideiglenes bizonyítványt nyer.

Az elszegődött cseléd szolgálati könyve a rendőri hivatalban azonnal is még a cselédközvetítő által, nyilvántartás végett bemutatandó.

A cseléd szolgálati helyét csak a rendőrség bejegyzése után foglalhatja el.

2. A helyét gyakran változtató cseléd S.-A.-Ujhelyben el nem helyezhető.

Az ily cseléd a rendőrség által a szolgálórsághoz illetőségi községébe toloncolás végett előállítandó.

3. Gazda, ki eselédet eselédkönyv és a rendőrségnél bejelentés nélkül elfogad, vagy tart — 25 ftig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntettetni.

4. Cselédközvetítő, a ki ezen rendelet ellen vét, eselédközvetítő jogától fog megfosztatni.

Jelen rendeletem egyidejűleg a cselédközvetítővel és a városi rendőrtanácsossal — ez utóbbival azon felhívás mellett közöltetik, hogy a cselédnyilvántartást pontosan vezesse s a cselédközvetítőket ellenőrizve netaláni mulasztásokról nálam esetről, esetre jelentést tegyen. S.-A.-Ujhely, 1897. május hó 29-én.

Barthos, főszolgabíró.

2568/I. 97.

A bodrogközi j. főszolgabírájától.

Körözés.

Kis-Tárkány község határában f. hó 24-én egy 5—6 év körüli, bélyegtelen, tiszta szőri magas tehén bitangságban találtatott s az ottani előjárás által gondozás alá vétetett. Mely körülményt azzal teszek közhírré, hogy ha a tehén igazolt tulajdonosa 14 nap alatt nem jelentkeznek, az 1894 évi XVI. t. c. 104 §. értelmében nyilvános árverésen el fog adatni.

Kir.-Helmecz, 1897. május hó 27-én.

Dr. Pilissy, szolgabíró.

A szerkesztő postája.

Májushoz — A filemléhez c. versek közölhetet-
lenek.

B. P. — Helmecz. Múlt számunkról lekésott — a maiban már idejét mlta; azonban így is nagyon köszönöm az érdekes adatokat. Alkalmadtán feldolgozom.

Nyilt-tér.)*

El s ő magyar

gyapjamosó és bizományi részvénytársaság.

Budapest, V., Kárpát-utca 9. szám.

Alapított 1868 ban.

A gyapjunyírás közeledtével a t. cz.

gyapjutermlők és gyapjukereskedők

figyelmét a kitűnő hírnévnek örvendő, gépberendezést és mosási rendszert tekintve a technika legmagasabb fokán álló

gyapjamosó gyárunkra

irányítjuk. Évek során át nyert tapasztalatok alapján, hazánk gyapjutermlői annak belátására jutottak, hogy nemcsak legelőnyösebb értékesítés, hanem a nyáj kimélese miatt is legezészerűbb a gyapjut zsírban lenyírni és gyári mosás után értékesíteni. A gyárilag mosott gyapjunak — mint félgymálynak — nagy kelendősége, nemkülönb kiterjedt összeköttetéseink és szakismeretünk által gyors és kedvező értékesítésre vagyunk képesek.

Kimerítő programmal és felvilágosítással kívánna készségeggel szolgálunk. Az összes küldeményeket czéglünköz: Budapest-Lipótvár-si pályaudvarhoz kérjük czimeztetni.

Az igazgatóság.

Városi irodánkban Neugebauer Gyula urnál (Dohány-
utca 1. sz.) felvilágosítások szintén szívesen nyújtatnak.

(Utányomás nem díjaztatik.)

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal teelőséget a Szerk.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

Hirdetések.

661/897. sz.

Árverési hirdetmény.

Bodrogkisfalud és Szegilong egyesített adó községben a vadászterület, mely áll 683 k. hold erdő és 384 k. hold sík területből f. évi június hó 20-án délelőtt 9 órakor Bodrogkisfalud község házánál tartandó nyilvános árverésen 1897. évi július hó 1-től kezdve 6 egymásutáni évre bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek Bodrogkisfalud község házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bodrogkisfalud, 1897. május hó 27.

Balogh István, Baráth Ferencz,
körjegyző, főbíró.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem.

Jó hírű vendéglőmben kitűnő asztali bor 36 krtól 40 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

AZ „ANKER” élet- és járadék biztosító-társaság.

Igazgatóság: Magyarországi vezérképviselőség:
Bécs, I., Hoher Markt II. Bpest, VI. Deákter 6. sz.
(Anker-hof.) (Anker-udvar.)

a társaság saját házaiban.
Társasági vagyon 117 millió korona.
Biztosítási állomány 472 „ „
Eddigi kifizetések összege 192 „ „

Megtámadhatlan kötvény.
Méltányos feltételek.
Hadkötelezettek biztosítása háboru es-tére pótdíj nélkül.

Nagy nyereséymesztalékok.
Előnyös gyermekbiztosítások.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, hova ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők, valamint a társaság ügynökei. S.-A.-Ujhelyben; **Schön Mór.**

Tk. 2173/1897. szám.

Hirdetmény.

Rokító község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és az 1891. évi 16. törv. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

E czélből az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1897. évi június hó 15-én fog kezdődni.**

Ennélfogva felhívom:

1. az összes érdeklettek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;
2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t.-cz. 15.—18. és az 1889. évi 38. t. cz. 5. 6. 7. és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létre jöttét a kiküldött bizottság előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és
3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbíró hatósága, Homonnán, 1897. évi május 4-én.

Kótsch Jakab
kir. albiró.

Árverési hirdetmény.

Alulírottak ezennel közhírré teszik, hogy a néhai Orbán József örökösei tulajdonához tartozó cséplőgép összes felszereléseivel f. évi június hó 4-én délután 3 órakor a helyszínen (Rákóczi utcai ház udvarán) nyilvános árverésen eladatni fog.

S.-A.-Ujhely, 1897. május 29-én.

Pataky Miklós, **Ember Ernő Mihály,**
v. jegyző. gyám.

Visk-Várhegy

gyógyfürdő Máramaros megyében, égvényes-, sós-, vasas-, valamint szulfátos vasas savanyúvízforrásokkal és hidegvízgyógyintézettel. Vérszegénység, hurutos bántalmak, női bajok, aranyér ellen régi jó hírű, olcsó, kitűnő levegőjű gyógyhely. Prospektus kapható a fürdőből, vagy dr. **LENGYEL ALAJOS** budapesti orvos, tulajdonos és igazgatótól, VI. Váci-körut, 33. szám. II. e. 19.

Hirdetmény.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyrészt közönség szíves tudomására hozni, hogy fiam, ki is a külföld több nagyobb városában a szobafestészetben bő gyakorlatot szerevez és a bécsi műipariskolában alapos szakképzettséget nyerve, hazatért és

szobafestő-műhelyemet
jelenleg önállóan vezeti.

Ennélfogva vállalkozom mindenféle **szobák, termek, templomok, stb. festésére, esetleg tapettázására;** mindennemű **mázoló** és e szakba vágó munkákra, melyeket pontosan és a mai kor kívánalmainak megfelelően, modern és stilszerű kivitelben készítek és ezélszerű előnyeim által jutányosabban dolgozhatok, mint bármely e vidék festője. — Kegyes pártfogásáért és számos megbízásért eszedzve maradtam teljes tisztelettel:

Klein Jakab,
szoba- és díszfestő.

S.-A.-Ujhely, Papsor-uteza 216. sz.

25,006/I. 897. szám.

Árverési hirdetmény.

A tokaji közuti régi Tisza hid bontásánál visszanyert faanyagokból a következő építésre alkalmas válogatott fenyő és tölgyfa u. m.:

1. Circa 120 ³ / _m . [43 drb. 19-00—23 00 m. hosszú	32/35 em. Kmt.	5-00—6-00 m. hosszú
8 drb. áth. 1-00 m. hosszú	32/35 em. Kmt.	32/32 em. Kmt.
gerenda] fenyőgerenda	600 frt.	7-9 m. hosszú
és 2. Circa 60 ³ / _m . [80 drb. 32/35 em. Kmt.	600 frt.	
tölgyfa gerenda szintén	600 frt.	

Összesen tehát . 1200 frt.
becsértékben 1897. évi július 5-én Tokajban, d. e. 9 órakor, a m. kir. sóhivatalnál nyilvános árverés útján tételként eladatik.

Árverezni óhajtok által az eljárás idejére a fenyő- vagy tölgyfákra külön 60—60 frtnyi bántapénz lesz az árverést vezetőnél letendő, vevő által pedig a vételár azonnal készpénzben kifizetendő lesz.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

S.-A.-Ujhely, 1897. május 26-án.

Zeitler, p. ü. igazgató.

Benczúr testvérek czémentgyára

Mogyoróskán,

(Zemlénm., posta helyben.)

ajánl **Portland és Román czémentet, padló és járdalemezeket legjobb minőségben.**

↳ **Vizonteladók kerestetnek.** ↳

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közönségnél, csúznál, tagzsággatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. **KI NEM AKAR MEGKÁROSODNI, az minden egyes üveget „Horgony” védjeggyel és Richter czéggelgyűzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

kj. 330/1897. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírt város előjárásága közhírré teszi, miszerint a verebődör dűlőben gyepmesteri lakásnak vállalat útján kiépítésére pályázat nyitattik, e végből szóbeli nyilvános árlejtési versenytárgyalás megtartására határnapul a városháza kis tanástermébe f. 1897. évi május hó 31-ik napjának délután 3 órája tüzetik ki, s arra vállalkozni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a terv és költségvetés a város előjáráságánál a hivatalos órákban megtekinthető.

S.-A.-Ujhely, 1897. május hó 22-én.

Ujfalusi Endre,
v. főbíró.

Szomoru — de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk mint **egészségünkre.** Ha ruháinkon a legparányibb szakadékok szelünk sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de de ha ez testi egészségünknel az eset, számba se vesszük. Egy kis köh gés, fűfűzés, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Úgyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség,** mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen a kéznél. A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése a mit idejekorán használva. Egger kellemes ízű **Sodapasztilája** csakhamar beszűntet (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek. Egger kitűnő ízű **Mellpasztilája** megóv bennünket a bajtól teljes bizottsággal (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoz 25 kr.)

Kaphatók minden gyógyszerertárban S.-A.-Ujhelyben: **Widder Gyula, Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos** urak gyógyszerertáiraiban. **Főraktár:** Náador gyógyszerertár (Dr Egger Leo és Egger J.) Budapest Váci-körut 17.

Eladó hágó kosok.

Gróf Hadik Barkóczy Endre úr tavarnai uradalmában 18 darab marinói rambauliet 1 1/2 éves tenyész kos eladó.

Válogatva darabonként 20 frt, az összes átvétele esetén drbkint 15 frt árban.

Felvilágosítással az uradalmi tisztartóság szolgál.

Tk. 686/97. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró hatóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zemlénmegyé nyilvános betegápolási és csatlakozott társai végrehajlatóknak Schwarz Móréné szül. Altman Flóra végrehajlat szenvedő elleni 6 frt 32 kr., illetve 46 frt 25 kr., 44 frt, 450 frt, 25 frt és 25 frt 19 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék területén levő Mád község határában fekvő a mádi 313. sz. tjkvben I. sor 369. hrsz. alatt Schwarz Móréné szül. Altman Flóra tulajdonánál bejegyzett háza és pinczére az árverést 400 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1897. évi június hó 10-ik (tizedik) napján délelőtt 9 órakor Mád község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kiküldési áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szerencsen, a kir. járásbíró hatóság mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi február hó 15-ik napján.

Körösy, kir. albiró.

A már évek óta fennálló
Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben, a főtéren
a „Vörös ökör“ épület emeleti helyiségeiben
ajánlja 5 teremben nagyszerűen berendezett
BUTORGYÁRI TELEPÉT

hol is minden e szakba vágó asztalos- és kárpitos butorok valamint fantasie- és disz butor, szalon, boudoir, ebédlő- és fogadó-termek részére szükséges bútorok barok és rokokó-stylben a legelegánsabb kivitelben jutányos áron kaphatók.

Ajánlom továbbá tükör- és képraktáramat a bevásárolni szándékozó n. é. közönség becses figyelmébe.

Egyidejűleg van szerencsém a m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy butort vásárolni szándékozók kényelmére ugyancsak a „Vörös ökör“ épületben, földszinten egy bolthelyiséget béreltem ki, hol is saját gyártmányaimból szintén egy kiváló nagy butortermet rendeztem be, melyben ebédlő- és háló-szobák, valamint szalonok készen és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelben vannak s jutányos áron kaphatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam
kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Malártsik-féle

ész. és kir. kizárólag szabadalmazott

PATKÁNYIRTÓ-POGÁCSA

a legbiztosabb szer patkány és egerek kiirtására.

Csomagja 15, 30, 50 kr. és 1 ft.

Páratlanok ismert égvényes-kénes savanyúvíz, hatalmas gyógyszer idült légszó-, tüdő-, gyomor-, bél- és hólyag-hurutban, huykő- és fővénykórban. Országszerte ismert és használt üdítő ital s mint ilyen

különösen ajánlható a

P A R Á D I

SAVANYUVÍZ

ott a hol az ivóvíz rossz, vagy a hol gerjes és járványos betegségek uralkodni szoktak.

Kizárólagos raktár S.-A.-Ujhely részére

Malártsik György,

fűszer-, esemege-, gyarmatáru- és ásványvíz kereskedésében.

Magyar mezőgazdák szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31.

Kizárólagos magyarországi képviselője az eredeti Vermorel-féle

„ECLAIR“

francia gyártmányu peronospora permetezőknék.

Ár darabonként 21 frt csomagolással.

Az előrelátható tömeges tavaszi megrendelésekből kifolyólag — késések elkerülése céljából — kérjük különösen az „ECLAIR“ permetező megrendeléseket előjegyzés végett mielőbb hozzánk juttatni.

Hosszu évek tapasztalata után bebizonyult, hogy e permetezőgép határozottan a legkitűnőbb és tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép is, mely eddig minden versenyen az első díjat nyerte el.

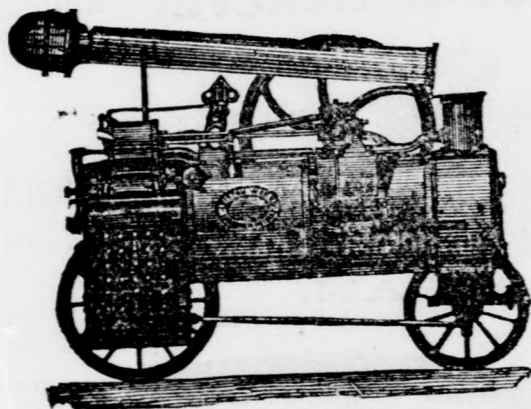
la Jegezes „AZURIN“ 1.25 frt kgrja.

Rézgálicz 30 frt mmja.

Raffiaháncs 48 kr. klgrja.

Kotzò Pál

Gépész-mérnök
Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű

szögecs cséplőkészleteket továbbá 4, 5, 6, 8, 10, és 12 lóerejű

sines gözcséplőkészleteket,

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívüli nagy felületű rostákkal, árpahéjazoval és választóhengerrel

fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő

GÖZMOZGONYOKAT

Továbbá R. GARRET & SONS felülmulhatatlan 40% tüzelő anyag megtakarítható

Compound gözmozdonyokat

legjobbnek elismert brandtfordi önműködő amerikai kéveköto aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal. Sorvető- és szóravető gépeket és mindenemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

Vidéki ügynökök kerestetnek.

Előjegyzéseket elfogad

Magy. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJEGYEKRE

Löv Mihály, S.-A.-Ujhelyben.

(kinél már egy 60,000 koronás stb. nyeremény találtatott.)

Kaphatók 2 frtos államsorsjegyek a június 10-iki húzásra, főnyeremény 150,000 aranykorona stb. — Postai megbízások pontosan és discretio mellett eszközöltenek.

Értesítjük a t. locomobil tulajdonos urakat, hogy helybeli gőzmalmunkban Reich és Lahita-féle szabadalmazott tűzmentes **Javitott Szikrafogó**

Locomobilek számára,

mely az 1896. évi cséplés alatt már a gyakorlati életben is czélszerűnek bizonyult és melyet jóváhagyás czéljából Zemplén-vármegye tek. gazdasági egyesületéhez is beküldtünk, megrendelhető.

A szikrafogó leírás és vázlatrajzával szivesen szolgálnak

Reich Testvérek,
A.-Hrabócz (via: Órmező.)

A népiskolai tanító urak figyelmébe!

A küszöbön lévő iskolai vizsgák alkalmából ajánlok finom velinpapírra nyomtatott izléses kiállítású

Vizsgalapokat

Mindenféle vonalozással 100 drbkint 60 krért.

Vizsgai jutalomkönyvek

A magyar ifjúsági irodalom legújabb és legjelesebb termékei; gazdag választékban minden korbeliek számára.

Jegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Rendelések a beérkezés napján lesznek elintézve 5 frton felül bérmentve az én költségemre.

LÖVY ADOLF,

könyv- és papirkereskedése S.-A.-Ujhely.

A magy. kir. egyetemi nyomda főbizományosa.

szótalan és nyomban száradó

Törvényileg védve!

Veritabl Laque Christoph.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt a hőszelítésszel, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültesse. Emellett a használat olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy elvonná a fényt. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénylakk,
sárgabarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj festék fedi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tiszta fénylakk (szinezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékek mar bezolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem fedi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetdmtr. (két közepes méretű szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9 1/2 márk.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 250 éve létező gyármányt sokféle utánozók és hamisítók, sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.
Prága, K. Berlin.

Valódi minőségben csakis Malártsik György fűszer- és vegyes kereskedésében kapható S.-A.-Ujhelyt.

Alapítva 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvény-Társaság

(ezelőtt **Walser Ferencz**)
BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váci-ut 45. szám.
 Sürgőnyezim: Szivattyugyár Budapest.

GYÁRT:
 mindenféle gőzgépeket, Schmidt-féle forgómotorokat (40% szén-
 megtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat, Keretfűrészeket, kör-
 fűrészeket és esertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat.
 Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat, gőz-
 szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kuffelépít-
 ményeket vasból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tüztöltőszági fel-
 szerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó
 és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket,
 mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket,
 peczegődör tisztító készülékeket. Vas- és érczöntvényeket, harango-
 kat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyó-
 alakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és
 légszuszberendezéseket, központi fűtéseket.

Arjegyzekek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Figyelemre méltók!

FIGYELEMRE MÉLTÓ!
 A nyári idényben.

Következő biztos hatású ártalmatlan pipere gyártmányok,
 melyek **HOFMANN BÉLA** az „Arany Oroszlánhoz” címzett ungvári
 gyógyszerházában, eredeti előírat szerint készítve, nagy kelendőség
 miatt folyton friss minőségben kapható közkedvelt különlegességek:

Figyelemre méltók!

„LILIAMARCZENÓCS”
 „LILIAMOZSDÓVIZ” és
 „LILIAMSZAPPAN”

Mindannyi külön és együttesen a szeplő, májfolt
 pattanások, bőrtisztatlanság, bőrtakák (mit-sser) ellen
 kitünő sikerrel alkalmazhatók! Nem nélkülözhető ezekhez
 „LILIAMHÖLGYPOR”
 a legjobb s legújabb arczpor; mely mindennapi használat mellett
 is teljesen ártalmatlan, kellemes finom illattal a nélkül, hogy fel-
 tűnnék, kitünően tapad s az arcznak természetes üde színt kölcsö-
 nöz! Kapható fehér, rózsá, és crème (barnáknak) színben.

Zemplénmegye és környékére egyedüli raktár:
KINCSESSY PÉTER gyógyszerháza
 az „Üdvözítő”-ház S.-A.-UJHELYT, a főntezán.
 Hol is kívánatra képes arjegyzekek ingyen adatnak bárkinek, s postai megrende-
 lések pontosan eszközöletnek.

Figyelemre méltók!

Figyelemre méltók!

JARVANYMENTES HELY. Allandó fürdőorvos.

KLIMATICUS GYÓGYFÜRDŐ ÉS HIDEG- VIZGYÓGYINTÉZET.

Remek szép fekvéssel, kiránduló helyekkel és
sétányokkal.

GYÓGYESZKÖZÖK:
 Hidegvizgyógyintézet, vasas és égvé-
 nyes savanyúvíz és fürdők, ujonnan
 létesített sós- és fenyő-belég-
 zési intézet és pneumatics
 kamara, villany-massage, ter-
 mészetes melegtej, kefir,
 juhsavó, mindezek czél-
 szerű használatára a
 gyógyfürdő orvosa
 ügyel tel.

UJONNAN épült
vasuti allomás.
Gyógyjavallatok:
 Tüdőbajok, malária, (mo-
 csárláz), gége-, hörg- és tüdő-
 hurut, gyomorhurut, emésztet-
 lenség, máj- és lépaganatok, viz-
 hólyaghurut, specifus és görvélyes
 csontbántalmaknál Mindenféle ideg-
 bántalmak, fejfájás, migraine, histeria,
 szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vér-
 bajok, közhvény, görvély, bujakór, delirium
 trem, potat. Női bajok, fehér folyás, sápkór,
 havi zavaroknál.

Kitünő ellátás és lakás.
 Prospectussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál
A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Gyógyszertár. Idény: Májustól Októberig. Két vendéglő.

Földbirtokosok figyelmébe!

A közeledő

CSÉPLÉSI IDÉNY

alkalmával tisztelettel ajánljuk **cséplőgépek** és **kazánok** gazdaságos
 és előnyös fűtésére különösen alkalmas **királdi és sajoszentpéteri**

akna, cséplési és darabos szeneinket,
 melyek évek óta a t.gazdaközönség körében közkedveltségnek örvendenek.
 Kívánatra készséggel szolgál a legutányosabb árajánlattal a
MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA
 részvény-társulat.
 Vezérképviselte: **BRÓDY SÁNDOR** úrnál Ungvárt.

Zacherlin
 csak ilyen
 Palaczkokban

a rovarok bármiféle fajtáját összehasonlíthatatlan biztos-
 sággal és gyorsasággal öli. Csak a „valódi” megvétele
 végett jól megjegyzendő:

1. a lepecsételt, vörös czimkés üveg-palaczk;
2. a szó-védjegy „Zacherlin”.

A mit dobozokban, papirzacskókban vagy nyitottan kimérve, mint
 Zacherlint árusítanak, az soha sem „Zacherlin” és a legmegtévesztőbb
 jelzések dacára sohasem valódi a régóta jól ismert „J. Zacherl” czégtől.
**Óvakodjék a megtévesztéstől s csak szolid üzletekből
 vásároljon.**

Van

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan **nagyon olcsók,**
 de **ép oly rosszak** és így még a legkisebb összeget **sem**
érik meg. — Eme **értéktelen utánzatok** könnyen felismer-
 hetők, mert:

- 1) **nem** az **egyedüli** és csakis **Tokajban** létező
- 2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEI** **nincsenek**
 ellátva.

BEJEGYZETT VÉDJEGYE
 AZ ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁRNAK
 TOKAJBAN.

Valódi csakis TOKAJI COGNAC

**TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL
 AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN**
 a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat
 bizonyítja

725,130 liter bort dolgozott fel.
**Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb
 fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerházakban.**